

पुर्खा दय्क तद्वग्गु सम्पत्ति, भीग्गु कला व संस्कृति
पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

पुर्खा दय्क तद्वग्गु सम्पत्ति, भीग्गु कला व संस्कृति

स्वयं

नेपाल संवत् १९४२ थिल्लागा / २०७६ पुस १५ / 2021 Dec / ल्या: ५०, दाँ: ४

स्वयं लाय्क्या नृत्य वत्सला देगः उलेज्या
नपां उगु देगःया विषयया साफू चिखी पयनय ज्या

राष्ट्रीय योजना आयोगया दृजः ख्वप नगरपालिकाय्
(२०७८ पुस ९ गते)

आधारभूत तर्गिया परीक्षा बांलाकय्ता सपथ ग्रहण
(२०७८ पुस ८ गते)

न्हयःखुगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

; DkfbSlo

@)*k' !%, C^\$ &^, jif(\$

एमसीसी सम्भौताया विरोधय् संघर्ष याय्

थौ कन्हे एमसीसीया खाँ देशय् डांकः बयबय जुयोचवंगु दः । छगू पक्ष एमसीसी खारेज यायमः धायो संघर्ष याडः चवंगु दःसा मेगु पक्ष न्ह्याथे याडःजूसं संसदं अनुमोदन याकेगु लि बःयाडः चवंगु दः । एमसीसी संसदं अनुमोदन यात धःसा दे न्हूंगु अफगानिस्तान जुई, अमेरिकाया उपनिवेश जुई अलय् नेपःया स्वतन्त्र अस्तित्व नपां सार्वभौम अधिकार नं ल्यनि मखु धायगु छगू पक्षया तर्क दःसा मेगु पक्ष विदेशी अनुदान काय्मः, सुनं थःगु छुं स्वार्थ मदय्कः ग्वाहाली याइमखु, ग्वाहाली काय्मःसेलिं मेपिनिगु शर्त नं स्वीकार यायमाली धायगु धापुखय् दः । अथे जूगुलीं थौ नेपःमि पुं नेखय् स्वयो चवंगु खानय दः । छगू तहांगु पुचः हे देशभक्त पाखय् अलय् मेगु देशघाती पाखय् ।

एमसीसी नेपःया सरकार व अमेरिकाया छगू निगमया दथवी जूगु सम्भौता खः । नेपःया विद्युत प्रसारण लाइन व लाँ दयक यंकय्गु योजनाया लागिं ५० करोड अमेरिकी डलर (थयं मध्ये ५५ अरब नेपाली तका दां) अमेरिकां याय् धःगु उगु ग्वाहाली खय् एमसीसीया योजना चित्त बुझेजगु जुयमःगु, उगु योजना भारतं ज्यू धायमःगु, नेपःया राष्ट्रिय कानून नपां ल्वात धःसा एमसीसीया प्रावधान हे लागु जुइगु, नेपःदेता हानी नोक्सानी जुलः धःसा वा नेपःमित ज्यासानिगु भूवलय सीत धःसा उकिया जिम्मेवारी अमेरिकां काय् म्वःगु, एमसीसीया सहायक उपाध्यक्षता हिन्द प्यासिफिक एशिया वा ल्याटिन अमेरिकाया अतिरिक्त प्रतिनिधि नियुक्त याइगु थजगु देशघाती प्रावधानत चवयो तःगु दः । नेपःया सरकारं उगु सम्भौताता ज्यू धायो स्वीकार याःसा नेपःया कानून उगु सम्भौताया हःने ज्यलगय् मजगु भूवँ थें जुइगु नपां नेपःभारतया छगू प्रान्त थें जुल दकः स्वीकार याय्मालिगु अवस्थाय् थयनि ।

धात्थें हे देशघाती खाँ त चवयोतःगु सिङ्क-सिङ्क विदेशी डलर व पौण्डं प्वाथाडः, मस्तियाडः चवंपुं छगू नेगु राजनीतिक दलया नेतात एमसीसीया पक्षसं वकालत याडः चवना एमसीसीया विरोध यायगु धायगु अः देया सार्वभौमिकताया पक्ष दानय्गु खः । नेका, एमाले व माओवादी थजपुं शासक दलयाय्पिसं अमेरिकाय् वाडः उगु सम्भौता खय् सही याय् धुंगु जूसं नं नेका बाहेकं मेगु पार्टी तप्यंकः समर्थन याय फगु मरुनि । एमसीसीया विरोधय् जनमत अप्वयो वसेलिं अपुं लिलिचिल चवंगु दः । एमाले व माओवादी दुनं दुनं संसद अनुमोदन याय्मः धायगु मान्यता कः घाडः चवसां नं जनआक्रोसया सामना यायमाली दकः ग्याडः हःनय् वयो धाय् मफूनि । एमाले सत्ताय् चवडः चवंगुइलय संसदे पेश यागु जूसं प्रतिपक्ष थयं बलय् 'सरकारया धापु स्वयो नीति दय्केगु' जक धायो चवंगु दःसा माओवादी थव हे अवस्थाय् पास याय् फैमखु दक अलय ग्वाहालीया धेवा धःसा छुंहालतय् लिता छ्वय मज्ज दक धाधां वयो चवंगु दः ।

अमेरिकां गना गना पला तला आना आना युद्ध जुयो चवंगु दः । अमेरिका, हलिमयया छम्हाहिंसक देश खःसा विश्व शान्तिया पंगःनं सं.रा. अमेरिका हे खः । गरिव व विकासोन्मुख देशय् आर्थिक सहयोगया लोभ क्यडः द्रहँ वानि अलय् उगु देशया फुक्क प्राकृतिक स्रोत व साधनत थः कय् लाकय्गु याडःचवंगु दः । वं अजगु देशता फुक्कहे कतया भरेम्वाय माय्कः बिई । नपां कडःगाल याडः हे त्वःति । नेपःमिपिसं अथे याकय् वियगु मतितक तय् फै मखु ।

अःनेपःदुनयँ एमसीसीया नामयँ अमेरिकी सेना द्रहँ वयता स्वयो चवंगु दः । नेपःदेता विइगु धेबा हिन्द प्रशान्त रणनीति पाखय् याय्गु खःधाय्गु खाँ सिङ्क सिङ्क समर्थनयाय्गु देश अमेरिकाया लाहातय् लःल्हाय्गु लालमोहर तयगु थें खः । उकिं गठबन्धने चवःडःचवंपुं फुक्क दलत व सांसद पिन्ता अनुमोदन याय् दैमखु दकः खबरदारी याय्गु सकल देशभक्त नेपःमि पिनिगु कर्तव्य खः । एमसीसी खारेज मयातलय् उकीया विरुद्धय संघर्ष न्ह्याकतुं तय्माली ।

पिकाक-ख्वप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकंभञ्जार, डेस्कटप-धन लक्ष्मी त्यात, आवरण सज्जा-रेणु ध्वजू, थाकू- भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स फोन ल्याः ०१-६६९३०४३, ई-मेल- khwopapau@gmail.com

नारायणमान बिजुवहें

चव्य न्हिथांगु वा यात्राया लुमन्ति कोरिया प्रायःद्वीप उत्तरया बवः प्रजातान्त्रिक जनवादी गणतन्त्र कोरियाया खः । अलय् दक्षिण कोरियाया बारे नं थी थी भिंगु - मभिंगु (पक्ष-विपक्ष) खाँत न्यडा-बवडा । पुँजीवादी समाजय् दैगु फुक्क धाय्थें मचः मगा, मभिया दोषत आना पक्का नं दः । तःमि व चिमिया तःग जुयो वाडः च्वंगु असमानता, सरकारे च्वड च्वंपु च्वय च्वयया मनूत तयगु, धेबा छख्य लाकगु, आर्थिक अनियमितताया काण्डत, ज्यामदयक च्वंपिनिगु बेकारी समस्या, प्वाथानयता नैतिकता मियमःगु बाध्यता, आखः ब्वनयता वा जाँच बियता ब्वनामिपिसं थःगु हि मिय मःगु बाध्यता थजगु अपलं क्वह्यंगु विसंगतित ब्वडः न्यडः वयो च्वडा । अलय् आनाया औद्योगिक विज्ञान व प्रविधिया अनेक बखानत नं न्यनयगु व ब्वनयगु ह्वता चूलागु दः ।

थुकिया लागिं उत्तर व दक्षिण कोरियाया खाँत कुलः बःचा हाकलं ब्वनामिपिन्ता कानयगु बांलाइगु मति तथा । दक्षिण कोरियां ९९,४४७ वर्ग किलोमिटर दःसा, जनसंख्या थ्यं मथ्यं प्यंगू करोड दः ।

उत्तर कोरियाया प्र.ज.ग. कोरिया थःगु दे ता स्वतन्त्र थःगु तुतिख्य थः हे दानय् फय्केगु (आत्मनिर्भर) व थःगु देयाता ल्यंकः म्वाकः तयता ल्वाइगु, आत्मरक्षा याइगु दे

का.रोहितया स्वकगु कोरिया भ्रमणया लिपांया र्खाँ

खः दक गर्व याइ । प्रा.डा. पाकतोइगु गुनजुं 'दक्षिण कोरियाया अर्थतन्त्र राष्ट्रिय उद्योगं मखु' धाय्गु छगू च्वसु बवडा । (Korea Today 9/1993 the Foreign Language magazines Pyangyang DPRK)

वयकया धापु काथं राष्ट्रिय अर्थतन्त्र धाय्गु थःगु हे देशं अलय् थःगु हे भिं जुइगु काथं दय्कतःगु जुई । अलय् दे थः हे उगु अर्थतन्त्रया मालिक जुई । न्हँगु प्रविधिं जःगु छगू स्थल्लागु राष्ट्रिय अर्थतन्त्रं हलिमयया आर्थिक संकटं छुं हे लिच्चः मलाक इगिदिगी मसासे विकासया पला न्ह्याकतुं च्वनि । थुकाथं स्वयबले आर्थिक स्थिरता व च्वजाय्केता राष्ट्रिय उद्योग मदय्कं मगा । अलय् दक्षिण कोरियाया अर्थतन्त्र (आधाशताब्दी) अपलं दाँ हाँ निसे विदेशं क्वत्यल तःगु कतया तुतिख्य चुयो डाय मःगु दलाल पुँजीवादी अर्थतन्त्र खः अलय् राष्ट्रिय उद्योग फुक्क धाय्थें गालय् दुं दुं संकट नपां ल्वाल्वां मफू मफू म्वाड च्वंगु दः ।

धात्थें छक दक्षिण कोरियाया आर्थिक वृद्धिदर दोब्बर अंक ल्या जुइगु अलय् १९९२ सं उगु च्वजःगु वृद्धिदर बाँमलाक क्वहँ वल । १९९३ खय्यां भन हे क्वब्वात । थुगुसीया ल्याख्य भन वृद्धिदर भ्या भाति हे मदय्क क्वम्हुयो क्वहँ वल । जनवरी महिनाय् वांगु दायँ स्वयो ६.५ प्रतिशतं औद्योगिक उत्पादन म्हवँ जुल । गुकिया लिच्चं दक्षिणकोरिया अः १९७० या 'दुई तेल संकट' स्वयो भन बाँमलाक लिच्चः लाक च्वंगु जुल ।

(Choson Ilbo, 1 April 1993)

वुँ ज्या यां भन स्वय हे थाकुक् धु धू मधू हे जुल । विकासशील देशत व

आनाया लागाय् राष्ट्रिय अर्थतन्त्रया नेगू मू बवः मध्ये बू वइगु अन्न छव्व जुयो वयो च्वंगु दः । बू श्रमशक्तिया लागिं फुक्क उत्पादनया मू स्रोत नसा त सय्केगु याई । अलेचिच्या -चिच्याहांगु उद्योगता नं कृषि उत्पादनत बिई अथे जूगुलिं कोरियां बुँज्याता राज्यया मू लिधंसा काथं काय्गु या नपां प्राचीन इलय् नीसे हे थुकिता अपलं च्वछायो वयो च्वंगु खः । अलय् दक्षिण कोरिया दुनयँ मेगु देशय् अप्वइगु ज्या लगय् मज्जु बुई सय्कगु धिंधिं बल्लाहे खुसीबः दुब्वाथें दुब्वासेलिं बुँज्यायां छुं गनां हे ल्यं दैगु मखुत ।

छगू पिब्वयो तःगु ल्या काथं वांगु दायँ दक्षिण कोरियां १ करोड २० लाख टन नसा ज्वलं विदेशं आयात यात । अथे धाय्गु थःगु कृषि बजार चाय्के वियगु बलं दाच्छिया दुनयँ नसा छ्यलिगुया ६४.८ प्रतिशत विदेशे न्याय मःगु करं काकल । अथेहे १० अरब डलर मूया साँया ला व मेगु पशुत न्याय मःगु, केरा व मेमेगु सिसाफल, मलय् व समुदी नसात विदेशं न्याता ।

वांगु दायँ बाली स्यंसेलि कृषि उत्पादनता आयात यागु मखुसं साम्राज्यवादीपिनिगु नीति काथं थःगु सितिं वांगु उत्पादनत दक्षिण कोरियाय् ल्हाय् हःगु व उकिता थःगु बुँया ज्या लगय् मज्जु उत्पादनया बजारे क्वपवाय हःगु जक खः ।

छगूइलय् थःगु अप्वगु अन्नत विदेशे छ्वइगु दक्षिण कोरियाता थःगु बू सइगु अन्नया बजार थें यायता साम्राज्यवादीपिसं न्हँपां सितिकं बियगु लिपा धेबा त्याय् बियो बिइगु अलय् लिपा धेबा कायो जक विइगु याई । १९६० खय् साम्राज्यवादी तयसं दक्षिण कोरियाय् १० लाख टन नसा ज्वलं

न्हयःसुगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

त छवयो हला, १९७० खय २० लाख टन नसा ज्वलं त, १९९० या दायँ निसँ अः दायँ दायँ पतिकं छगू करोड टन स्वयो अपः नसा ज्वलं छवयो चवंगु दः ।

साम्राज्यवादी तयसं न्हँपां छवः, छुचुं, कपायँ अलय लाजा व बुबः त छवगु खः । १९८० पाखय अमिसं कोरियाली पिनिगु मू मू नसा जाकी व त्यछवः हे छवयो हला । थथेयाड दक्षिण कोरियाली अधिकारीपिसं विदेशी बुँया अन्नत दुकायो विदेशी शक्तिया भरय चवनय मालिगु कृषि नीति कः घाड दक्षिण कोरियाया कृषिता गालय क्वपवाड छवता ।

छपला छपला याडः दक्षिण कोरियां सय्किगु फुक्क अन्नत व बजारत साम्राज्यवादीतयगु लाहातय लः वाना । अः बुँज्या सानिपुं किसान तय बाली लगे याय्ला मयाला धायगु काथं बाम्हा काकः चवन ।

अथेहे १५ अगष्ट १९४५ निसँ हे साम्राज्यवादी तयसं दक्षिण कोरियाय 'न्हापांगु चिकं (पहिलो तेल), नेकगू चिकं (दोस्रो तेल), धाधां फुक्क उद्योगत थःगु लाहातय लाक काला । लिपा जुजुं खानी व मेमेगु ज्यात (ब्यवसाय) नं थःगु लाहातय लाक काला ।

थव हे बाखं खः -डा पाक तोड्गु गुन जुं दक्षिण कोरियाया अर्थतन्त्रया विषय यागु ल्य ज्या ।

अः दक्षिण कोरियाय हे सियोल राष्ट्रिय विश्व विद्यालयया दर्शन व सांस्कृतिक संस्थानया नायो भाजु प्राध्यापक तायकिल किम जुया ल्य ज्या धापु नं स्वय । 'अ वड्गु संक्रमणकालीन युगय मूल्य व मान्यताया समस्यात' (Korea observer quarterly journal_ vol, XXiii No. 2 summer 1992) धायगु (छ्यो) नां या वयकया चवखं दक्षिण कोरियाया ख्वः गथे च्वं धायगु सिडके फः । पुँजीवादी समाजय उत्पादन व जनसंख्याता विचः याडः फुक्क चः, गाः

धायगु मति वानि, अलय धात्थेगु खाँ धःसा अथे जुई मखु । कारखानां जनताया ल्या खाडः कार दय्क सां फुक्क जनताता कार दैमखु वयां ल्या जक खः । व कारत फुक्क पिनय मिगो छ्वै वा तःमिपिसं जक गई । नयगु-पुनयगुलि नं अथे अथे हे जुई । हकनं दक्षिणया उद्योगया लाय विदेशी तयगु खः । अथे धायगु व फुक्क भिलिमिलिया थुवः विदेशी खः ।

१५ अगष्ट १९४८ य सं.रा. अमेरिकां थमनं हे सिड्गु मन रीता दक्षिणया शासक दय्कला । १९६१ खय १६ मईया सैनिक विद्रोह याक पार्क चुड्गही पाखं वाता स्याक्य बिला । १९७८ खय पाक युड्ग हिता नं सं.रा. अमेरिकां हे स्याता । थथे याड साम्राज्यवादी तयसं थमनं दय्कम्हा राष्ट्रपति व सरकारता नं पुतु पुड्क, हकनं मेम्हा थाडः थः वं थवय (काटमार) स्यायगु - पालयगु ज्या याक अशान्ति याक तै ।

प्रा.ताइकिल किमं धायो द्यू थें - सन १९४५ य जापानी औपनिवेशिक शासनं त्वतकय धुडानिं कोरिया छगू तस्कं गरिब व स्वयहे थाकुक दरिद्र पिज्वगु देशजुल । उब्ले वं साभुं दन्त मञ्जन, छगू कार्यया सामान, व सिमेन्टतक उत्पादन याय मफ । सन १९५०-५३ या अमेरिकी आक्रमणया विरोधय जूगु पितृभूमि मुक्तियुद्ध लिपा स्थिति भन क्वम्हूयो वान । सन १९६५ पाखय 'आधुनिकीकरण' या नामय लाँ दय्केगु, उद्योगत चाय्केगुलि बिचः याड हज्यात । राष्ट्रिय उत्पादन च्व जायो वल । सन १९७३ या तेल संकट' व १९७९ या पाक चुड्गु हियाता स्यागु थजगु राजनैतिक अस्थिरता नपां ल्वाड ल्वाड जूसां पीदा हाँ छपु सिसाकलम तक दय्के मफगु कोरियां अः इलेक्ट्रोनिकस उत्पादन व मोटर तक दय्क हल । सन १९८६ स एशियाली खेलकुद व सन १९८८ सं ओलम्पिक कासा तक ग्वसः गव्यता तः लात ।

अः थयं मथयं छगू छगू परिवारे म्हवचा नं छगः टेलिभिजन, छगः टेलिफोन छगः, रेफ्रिजरेटर थजगु सामानत तय फःगु दः सा ३० लाख स्वयो अपः कारत दर्ता जुयो चवंगु दः । शहरे बसोबासया तहांगु समस्या दःसा साधारण काथं नयगु-पुनयगु समस्या ज्यन धः सां ज्यु ।

थव फुक्क भौतिक सुविधा ४०-५० दाँ दुनयँ जुलसा आध्यात्मिक व मूल्य व मान्यताया स्थिति भन भन क्वम्हूयो वाड चवंगु दः । भी धायगु स्वयो जि व जिगु धायगु स्वार्थी व जि हे धायगु भावनां हाँगः कायो वयो चवंगु दः । पुलांगु सामाजिक ब्यवस्था बुलुहुँ क्वचा-क्वचा ज्यड वाडः चवंगु दः । पूर्वी यूरोपे समाजवादया असफलता लिपा नं ल्यासेल्याम्हो पिंके 'क्रान्तिकारी' भावना अप्वयो चवंगु दः । थव कोरियाया जक राष्ट्रिय समस्या मखुसँ हलिमयया समस्या नं खः अथे धायगु पुँजीवाद नपां वड्गु दुर्गुणत खः ।

सशस्त्र डकैती, खुं दुःख बिड्गु, लागु पदार्थ त्वडः जुड्गु, यौन अनैतिकता, एड्स ल्वयया विरामीत उखेला थुखेला मरुगु, औद्योगिकं याड्गु प्रदषण अपलं पुँजीवादी दुर्गुणं कोरिया घःपः जुयो चवंगु दः, पुलांगु मूल्यं मान्यतात वाथा वाथा काड चवंगु दः । सामाजिक जीवन स्वयो याकचाया जीवन मनं मनता न्हूतुन्हूयोसां थः थाहाँ वानयगु ब्यक्तिवादी जीवन अम्मलं दुता हैगु व यौन रोगं हड्गु ल्वयया उपचारता गम्भीर रुपं स्वय मःगु स्थिति वयो चवंगु दः ।

चवयया खाँ खं दक्षिण कोरियाया स्थिति खं भीसं दक्षिण कोरियाय अस्थिरता असंतोष व विरोधत दः । उत्तरे खुं, डाँका बलात्कार ज्या मरुपुं बेकारीत लागु पदार्थ दुब्यर्सनीत व एड्स ल्वगितयगु समस्या त खानय मरु । चवयः क्वय थें हे अखः खानय दः । उत्तर व दक्षिणया समाजवाद व पुँजीवादया ।

खप नगरपालिका देया नमूना नगरपालिका काथं हज्याडः च्वंगु दः

खप नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापति

खप नगरपालिका देया दकलय् चिच्या क्वगु नगरपालिका खः। मुक्कं ६.८८ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल कः घाड ब्याड च्वंगु थुगु नगरपालिकाय् २०६८ सालया जनगणनाया ल्याखं ८१,७४८ म्हा नागरिकपुं च्वडः च्वंगु क्यंगु दः । थुगुसी नं जनगणनाया ज्या जुयो च्वंगु दः । अः छगू लाख जनसंख्या थ्यनिला धायो च्वंगु दः । थ्यं मथ्यं थानाया जनसंख्या क्वति हे जनसंख्या नगरपिनय् यायपुं ज्या सानयता, आखः ब्वनयता, (स्वास्थ्य उपचार) वास यायता वयो च्वंगु दै दक धायो च्वंगु दः । थुकाथं स्वय बलय् खप नगरपालिकां थ्यं मथ्यं नेगू लाख जनताया सेवा याड वयो च्वंगु दः ।

वांगु न्हयःदाया दुनयँ थुगु नगरपालिकाय् अपलं जनप्रतिनिधिपुं निर्वाचित जुयो नगरया विकास व नगरवासीपिनिगु जीवनस्तर च्वज्याकेता योगदान याडः दिल । थी थी इलय् जनप्रतिनिधिकाथं ज्या साड द्यपुं सकल ब्यक्तित्वपिन्ता थौया थव पूण्य दिवसे लुमांक च्वडा ।

हिदा-हिन्यदा हाँ शैक्षिक लागाय् तस्कं ल्यूनयँ लाडः च्वंगु फोहरगु खप दे दक धायो तःगु खप नगरपालिका थौ शिक्षा, स्वास्थ्य उपचार, सम्पदा म्वाक ल्यंकः तयगुलि सुचुकुचुख्य नपां थी थी मेमेगु लागाय् देया नमूना काथं हज्याडः च्वंगु दः । देया थी थी थाय्या जनप्रतिनिधिपिसं खप नगरपालिकापाखं सय्केगु कुतः याड च्वंगु दः। खप नगरपालिकाता थौ या पहलय् तक थ्यंकयता नेपाल मजदुर किसान पार्टीया तः हांगु लाहा दः । देश व जनताया निस्वार्थ सेवा यायगु भावना ब्वलांक हज्याड च्वंगु नेमकिपाया जनप्रतिनिधिपिन्ता त्याकपुं थानाया सकल मतदाता दाजु-किजा तता केहँ पिन्ता दुनुगलं निसँ भिन्तुना देछायो च्वडा ।

खपया विकास यायता छिकपुं सकल दाजुकिजा तता केहँ पिनिगु तःहांगु लाहा दः । छिकपिनिगु अमूल्य भोतं त्याकः वाडानिं हे थव फुक्क ज्या याय फयागु खः ।

जिपुं जनतापाखं त्याकः वाडानिं नगरपालिकाय् (बाहाली) ज्या साडागु प्यदा त्या दय् धुंकल । पदावधिया ल्याखं थव जिमिगु दकलय् लीपाया दाँ खः । ल्यं दःगु ई नं भ्याभाति हे सितिं मछ्वसँ

नगर व नगरबासी जनताया सेवाख्य छ्यलयगु खाँ ब्याक च्वडा । निर्वाचनया इलय् जनताता बियागु बचं काथं जिमिसं मदिकक ज्या साडः च्वडा । निर्वाचन घोषणा-पत्रपाखं बियागु बचं मध्ये कानुनी ब्यवहारिक व आर्थिक समस्या जूपुं तस्कं थाकुगु विषय बाहेकं अपलं विषयया ज्या क्वचाय् धुंकगु जुल । हकनं मेगु तातु ताडः ज्या साडः जनताया सेवा याडः च्वडागु दः ।

आ. व. २०७८/७९ या बजेट १ अर्ब ९३ करोड (नगरपालिका पाखं न्ह्याक च्वंगु शैक्षिक संस्थात व खप अस्पताल बाहेकं) मध्ये चालुपाख्य १ अर्ब १० करोड व पुँजीगत पाख्य ८२ करोड ९७ लाख छख्य लिइकगु खः । साउन निसँ मंसिरतक डाला दुनयँ चालु पाख्य ३१ करोड ३६ लाख खर्च जुल व छख्य लिइकगु बजेटया २८ प्रतिशत खः । अथेहे पुँजीगत पाख्य १६ करोड ६० लाख अथे धायगु छख्य लिइकगु बजेट मध्ये २० प्रतिशत खर्च जुल । चालु व पुँजीगत याडः वांगु डाला दुनयँ २४ प्रतिशत बजेट खर्च जुय धुंगु खाँ काड च्वडा ।

आय पाख्य अः तक आन्तरिक व वाह्य याडः मुक्कं ४७ करोड ९९ लाख २७ टु व खुस व गुई खुर्का दाँ खर्च जुय धुंकल ।

खप नगरपालिकां शिशु स्याहार निसँ स्नातकोत्तर तगिं तक दांक भिंक व बांलाक शिक्षा ब्यू ब्यू वयो च्वंगु दः । थुगुसी खप कलेज अफ इञ्जिनियरिड ब्वड वांम्हा ब्वनामि रमण श्रेष्ठ सिभिल इञ्जिनियरिड पाख्य स्नातक तगिल्य ८६ प्रतिशत ल्या ह्यो त्रिभुवन विश्व विद्यालय दकलय् च्वय (सर्वोकृष्ट) लाकेता तः लागु दः । खप नगरपालिकापाखं न्ह्याकः च्वंगु नेगू इञ्जिनियरिड कलेजत मध्ये पुर्वाञ्चाल विश्वविद्यालय पाखं सम्बन्धन कायो तःगु खप कलेज अफ इञ्जिनियरिड कलेजय् अः ६९ जिल्लाया १०१५ म्हा ब्वनामिपुं स्नातक व स्नातकोत्तर तगिं ख्य ब्वडः च्वंगु दःसा त्रिभुवन विश्वविद्यालय अन्तरगतया खप कलेज अफ इञ्जिनियरिडगे ६७ गू जिल्लाया ७३९ म्हा ब्वनामिपुं स्नातक तगिंख्य ब्वडः च्वंगु दः । नेगू कलेजय् याडः १७५४ म्हा ब्वनामिपुं इञ्जिनियरिड पाख्य च्वय्या शिक्षा कायो च्वंगु दः । खप कलेज, खप मा.वि.,

शारदा कलेज व मा.वि., खवप बहु प्राविधिक अध्ययन संस्थान नपां याडः न्ह्यगू शैक्षिक संस्थाय् देया थी थी जिल्लाया खुद्र स्वयो अपः ब्वनामिपुं ब्वडः च्वंगु दः ।

डागू लाख तका तक शैक्षिक ऋण, करोडौं तका स्वयो अपः या गरिब जेहेन्दार ब्वनामिपिन्ता छात्रवृत्तिया व्यवस्था याडः वयो च्वंगु खवप नगरपालिकां खवप विश्व विद्यालय चाय्केगु मतिं हज्याडः च्वंगु दः । अथेनं शिक्षा मन्त्रालयं २०६० निसें चाय्क वयो च्वंगु नर्सिड कलेजता थःगु हे १०० गू शय्याया बेड दःगु अस्पताल मरुगु त्वहः तयो थुगुसी नर्स ब्वनामिपिन्ता भर्ना काय् मते दक पाडः तला । थुगु खाय् शिक्षामन्त्रीया ध्यानाकर्षण याडागु दः ।

स्वास्थ्य लागाय् खवप नगरपालिकां छँ छँ नर्सिड सेवा २५ गू शय्याया खवप अस्पतालता सच्छिगू शय्याया बेड दय्केगु काथं प्रक्रिया हछ्याडः च्वंगु दः सा उगु अस्पतालं न्हिं ५०० म्हा स्वयो अपलं विरामीतय्गु सेवा याडः वयो च्वंगु दः । आ.व. २०७८/७९ या डाला दुनय् खवप अस्पतालपाखं ६८,५११ म्हा सिता उपचार सेवा बिय धुंकुगु दः । वांगु आ.व. २०७७/७८ या ४० गू जिल्लाया १ लाख १२ ट्ठ व नीन्यम्हा सिया उपचार सेवा ब्युगु खः । नपां खवप नगरपालिकां आयुर्वेदिक सेवा, मिखाया उपचार सेवा, दम व म्वसः या दीर्घ ल्वय याय्पिन्ता श्वास-प्रश्वास उपचार सेवा नपां या सेवात ब्यू ब्यू वयो च्वंगु दः । कोभिड महामारीया इलय् ७५ शैय्याया कोभिड अस्पताल चाय्कः ४५५ म्हा कोरोना ल्वचं कः पिन्ता धेबा म्वायक उपचार यागु खःसा अक्सिजन प्लान्ट निस्वाडः सकल नगरबासीपिन्ता धेबा म्वायक निःशुल्क अक्सिजन इड ब्युगु खः । कोरोनां मपुंकः मडांकः तय्ता बांलाक खोप व्यवस्थापन याडः वयो च्वंगुलि (लक्षित वर्ग) मयासैं मगापिन्ता ९७ प्रतिशत खोप बिडकय् ब्युगु खवप नगरपालिका नेपः याय् हे दकलय् अपः खोप बिडकय् बिय फःगु नगरपालिका काथं तः लागु दः ।

२०७२ सालया तः भवखाचां १२० गू स्वयो अपः सम्पदात स्यंकः थुडः ब्युगुलिं ११८ गू सम्पदात ल्हवनय् कानय् व दानय्गु ज्या क्वचाय् धुंगु दः । उकि देगः २६ गः, फल्चा ४० गू, द्योछें खुखा, ध्वाकास्वंगू, पुखु हिगः, तुंथि न्ह्यगः, सतः ८ गू ल्वहेंहि न्ह्यपु व मेमेगु ११ गू नं दः । अः खवप नगरपालिका वडा नं. १ कय् च्वंगु भाज्या पुखु व रानी पुखु ल्हवनय् कानय्गु ज्या क्वचाइ थें च्वनय् धुंकल सा खवप नगरपालिका वडा नं. ४ या सांस्कृतिक व ऐतिहासिक काथं तस्कं महत्वपूर्णगु लक्ष्मी नरसिंह देगः दानय्गु ज्या न्ह्याकय् धुंकल । मेमेगु सम्पदात नं ल्हवनय्-कानय् व दानय्गु ज्या चतारं जुयो च्वंगु दः । भीगु थःगु हे मौलिक सीप व प्रविधि व दानय् कानय्या ज्वलंत छ्यलः खवप नगरपालिकां सम्पदा ल्यंकः म्वाक तय्गुली च्वः जाय्क ज्या सांगु दः ।

भौतिक पूर्वाधार पाख्य् आ.व. ०७८/७९ खय् ७७ गू योजना स्वीकृत जूगुलि अः ४२ गू योजनात न्ह्याक ज्या हज्याकः च्वंगु दःसा ल्यं दःनिगु योजनात नं मथां न्ह्याकय्गु कुतः जुयो च्वंगु दः ।

न्ह्यःखुगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

दाय् दाय् पतिकं अन्तर नगर कासाया धिं धिं बल्ला व विद्यालय स्तरीय कासाया धिं धिं बल्ला याडः वयो च्वडागुलि वांगु दाय् कोरोनां याडः धिंधिंबल्ला याय् मफूत । थुगुसी खवप नगरस्तरीय अन्तरविद्यालय कासाया धिंधिं बल्ला न्ह्याकागुली नगर दुनय्या मुक्कं ९२ गू ब्वनय्कुथि मध्ये ७१ गू ब्वनय्कुथिया ब्वनामि कासामिपिसं ब्वति कःगु खः । उगु धिंधिं बल्लाय १४ ता जि कासा दुथ्यागु खः ।

खवप नगरपालिकां ल्यासे ल्याम्होपिन्ता लाहातय् ज्या दैगु थी थी सीपमूलक तालिमत, कृषि विषय तालिम व थी थी भाय्या तालिम कक्षातनं चाय्क वयो च्वंगु दः । स्थानीय लाँजुव तालिम, चिनिया व जापानीज भाय व नेपाल भाषा लिपि कक्षा चाय्कः वयो च्वंगु जुल ।

किसान तय्गु नितिं बिचः याडः ई काथंया पुसात इड बियगु उपभोक्ता पिन्ता बिचः याडः बजारअनुगमन व अपांगता जूपुं मनूतय्गु लागिं थी थी तालिमत व ज्वलं त इड बियगु ज्या नं नगरपालिकां याडः वयो च्वंगु दः । नगरपालिकाय् प्रशासनय् ज्यासाडः च्वंपुं स्थायी कर्मचारीपिनिगु वृत्ति विकासया नितिं मः काथं ऐन दय्कः ८७ म्हा कर्मचारीपिनिगु छगू तह वृद्धि व ३० म्हा कर्मचारीपिनिगु नेगू ग्रेड वृद्धि याडः समायोजन याय धुंगु दः । नपां १०१ म्हा कर्मचारीपिनिगु छगू तह स्तर वृद्धि यागु दः । २०७४ साल स्वयो न्हपा नियुक्त कायो थौं तक थुगु नगरपालिकाय् मदिकक ज्या साडः वयो च्वंपुं अस्थायी व सेवा करारया २२ म्हा कर्मचारीपिन्ता प्रक्रिया पूर्वांकः स्थायी याय्गु प्रक्रिया जुयो च्वंगु दः । २०७४ सालय् जनप्रतिनिधि पिसं ज्या सानय् धुंकांनि अः तकखय् कर्मचारीत ७७ म्हा कर्मचारीत अवकाश, राजीनामा बियो व सीड सेवा निवृत्त जुय धुंकल ।

दकलय लिपा,

हलिमय ब्याक डाडः पुड वयो च्वंगु कोभिड १९ भ्वल्वय मपुंकः पाड तय्ता मदिकक सेवाया ज्या याडः भःपुं जनप्रतिनिधि, मदयक मगागु सेवाया सुचुकुचु कर्मचारी व मेमेपुं कर्मचारी पुं, थी थी संघ संस्थाया प्रतिनिधिपुं ब्वनय्कुथि कलेजया मास्तरपुं व ब्वनामिपुं (संकट) मछिगु इलय् नं तस्कं काथं छिंक ज्या सांपिनिगु तस्कं च्वछायो ल्यज्या यासे अपलं अपः दुनुगलं निसें सुभाय देछाय् । खवप अस्पताल कोभिड युनिटय् ज्या साडः मदिकक ल्वचं कःपुं संक्रमितपिनिगु सेवा याडः च्वंपुं चिकित्सक पुं स्वास्थ्यकःमिपुं व मेमेपुं कर्मचारी पुं नपां स्वास्थ्य सेवाखय् दुतिड च्वंपुं मेपुं कर्मचारीपुं व अक्सिजन प्लान्ट तय्ता चकांगु नुगलं ग्वाहाली याडः द्यूपुं सकल नगरबासीपुं व नगरपिनय्या दाता जनतात व रोजगारीया नितिं थी थी देशय् च्वडः च्वंसांजिमिता ग्वाहाली यापुं सकल हानय बहपुं महानुभावपुं, दाजुकिजा तताकेहेंपुं थौं या थ्व पूण्य दिनसं दुनुगलं निसें सुभाय देछाय् ।

(खवप नगरपालिकाया ७२ कगू निःस्वाना दिवसया लसताय २०७८ पुस २ गते शुक्रवार ग्वसः ग्वगु प्रवचन ज्या इवःसं नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति जुया न्वचु या भाय हिला-सं)

सम्पदा ल्यंकः म्वाक तय्गु व जनताया सेवा यय्गु स्वप नगरपालिकाया आजु

स्वप प्रमुख सुनिल प्रजापति

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायण मान बिजुक्छेँ (का.रोहित) जु पाखं नृत्य वत्सला देगः या उलेज्या व उगु देगः या बारे च्वयो तःगु थी थी महत्वपूर्ण च्वसुत मुडः नपां निर्माण सम्बन्धी फुक्क विवरणत मुडः तःगु साफू 'नृत्य वत्सला मन्दिर पुनः निर्माण २०७८' उलेज्या याय् दयो जिपुं तस्कं लय्ताया ।

खप दे क्षेत्रफलया ल्याखं स्वयबल्य देयाय् हे चिच्याह्रांगु नगर मध्ये छगू खः । अलय् सांस्कृतिक सम्पदां जःगु काथं स्वयबल्य थव : नेपःया दकलय् छगू महत्वपूर्ण नगर खः । मूर्त व अमूर्त सम्पदात ल्यंकः म्वाकः तय्गुलि खप नगरपालिकां हज्याड अग्रणी भूमिका म्हेतः वयो च्वंगु दः । सांस्कृतिक नगरीया नामं च्वः जःगु खप देता अपलं संस्कृतिविद व विद्वानपिसं 'नाचगानया राजधानी' काथं नं न्हिथाडः च्वंगु दः ।

१२ गू निसैं १५ गू शर्दितक नेपाल मण्डलया राजधानी काथं जुयो च्वंगु खप देशय् मल्लकालया इलय् अपलं महत्वपूर्ण सम्पदात ल्हवनय्-कानय् व दानय्गु ज्या जुगु खानय् दः । डातापोल्हेँ देगः, भैलदेगः, डय्डापा झ्यो दरवार, लुँ ध्वाका, वत्सला देगः खपया लाय्कुलि च्वंगु अपलं सम्पदात मल्लकालीन काष्ठकला, धातुकला व

प्रस्तरकलाया ज्वः मरुगु नपां अतिकं च्वजःगु कलाकारिताया नमूना त खः ।

वत्सला देगः नेपाल संवत् ७९८ सं जुजु जितामित्र मल्लया पालाय् दांगु इतिहास दः । उगु देगः २०७२ सालय् ब्वःगु तः भ्वखाचां क्वथ्यंकः नोक्सान याडः ब्यूगु दः । व नपां मेमेगु १२० गू स्वयो अपलं सम्पदात उगु तः भ्वखाचां स्यंक थुडः ब्यूगु दः । अः तकखय् खप नगरपालिकां ११८ गू सम्पदात ल्हवनय् कानय् व दानय्गु ज्या क्वचाय् धुंकगु दः सा अपलं सम्पदात दाडः च्वंगु दः । भीसं भीगु फुक्क सम्पदात देया अमूल्य सम्पति काथं स्वयो डालः कायो व फुक्क ल्हवनय् कानय् व दानय्गु ज्या भीगु कर्तव्य खः धाय्गु भः पिया । थ्वहे भावना ज्वडः ल्हवनय्-कानय् व दानय्गु भावनां जाय्क ल्यंकः म्वाक तय्ता हछ्याडः नगरपालिकां ज्या साडः च्वंगु दः ।

स्थानीय तहलय् जनप्रतिनिधिपुं मरु बलय् सम्पदा ल्हवनय् कानय् व दानय्गु ज्या याय्ता अपलं थाकुल । खप नगरपालिकां अजगु काथं मछिंगु इलय् नं स्थानीय जनताया ग्वाहालीखय् उपभोक्ता समिति पाखं 'नृत्य वत्सला देगः' दानय्गु खाँ क्वः छिडा । उब्लेया खप नगरपालिका वडा नं. १३ या वडाध्यक्ष राम हरि गोरा या नायो सुई

उपभोक्ता समिति निः स्वाड ज्या हज्याका । भीथाय् हे दःगु स्थानीय स्रोत-साधन व स्थानीय जनताया सीप व दक्षता छ्यलः सम्पदा ल्हवनय् कानय् व दानय्गु मान्यता खप नगरपालिकां कायो हज्याड च्वंगु खः ।

उपभोक्ता समिति पाखं सम्पदात ल्हवनय् कानय् याय्बलय् दाडागु सम्पदात तस्कं बल्लागु बांलागु व भिंगु जुइगु नपां सम्पदात जनतां थःगु थें हे मति तैगुलिं खप नगरपालिकां थुगु लौपु ज्वँ ज्वँ वयो च्वंगु खः ।

२०७४ सालया स्थानीय निर्वाचन लिपा उगु देगः दानय्गु ज्या चतारं जुल । नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायणमान बिजुक्छेँ (रोहित) जुं थुगु देगः दाडः च्वंगु इलय् वयक थः हे तःक हे उगु थासय् भायो स्थलगत अवलोकन याडः द्यूगु खः नपां आना ज्या साडः द्यूपुं प्राविधिकपुं कालिगढपुं व उपभोक्ता समितिया पासापुं व जिपुं जनप्रतिनिधि पित्ता घ्वासा बियो द्यूगु खः ।

वत्सला देगः दानय्ता खप नगरपालिकां १ करोड २८ लाख व खुइनेद्वतका दां लगत इष्टिमेट यागु खः । उपभोक्ता समितिपाखं आवधिक योजना तयो ज्यासाँसां वांबलय् ७७ लाख व हिं स्वद्व तका

न्हयःसुगूगु खप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

दां जक खर्च खं दानयगु ज्या क्वचाल । स्थानीय जनताया ग्वाहाली सम्पदा ल्हवनय कानय व दानयगु ज्या जुयो च्वंगुलि थी थी देया नागरिकपिनि पाखं खुगूलाख व नीन्हयद्द व डास व हिका धेबा ग्वाहाली याडः द्यगु दः । नेपाली वास्तुकला व थानाया कार्यशैलीता वयकपिसं क्यडः द्यगु सद्भाव व ग्वाहाली प्रति खप नगरपालिकापाखं अपलं आभार बियो चवडा ।

तप्यंक जनसहभागिताया लिधंसाय जनश्रमदान, आर्थिक सहयोग मुंकः भ्नीगु थःगु मौलिक सीप व प्रविधि नपां भ्नीथाय् हे दःगु स्थानीय निर्माण सामग्रीत छ्यल सम्पदा ल्हवनय कानय व दानयगु खप नगरपालिकाया थःगु हे पहः खः । जनस्तरं हे ड्यगुलाख तका दां स्वयो अपलं आर्थिक ग्वाहाली मुंकः नकतिनि जाय्कः गु खोहे ध्वाका रु १६ लाख तका दां स्वयो अपः ग्वाहाली व ४ हजार २ सय स्वयो अपलं जनश्रमदान व रु. ५ लाख स्वयो अपः या भौतिक ग्वाहाली खं छुं ई हाँ ल्हवनय कानय याय् धुंगु डातापोल्हँ देग व भैल देगः नपां अपलं सम्पदात ल्हवनय कानय व दानयगुलि खप दे या जनताया सम्पदाप्रतिया माया, प्रेम व ल्यंक म्वाकः तयगुलि दुनुगलनिसँ भावनां प्याकः जुयो च्वंगु सिय दः ।

विश्व सम्पदाया धलःखय् नां जायो च्वंगु खपया लाय्कु लागा सांस्कृतिक व ऐतिहासिक काथं तस्कं नां जःगु थाय् नपां सम्पदात ल्यंकः म्वाक तयगु ल्याखं खप मूख्यथाय् (केन्द्र) हे खः । जर्मनी वास्तुकलाविद निल गोत्सो जुं खप देता संसारयाय् हे तहांगु जीवित संग्रहालय् दक च्वायो तःगु दः । खप देशय् थी थी देशं दायँ दायँ पतिकं लाखौया ल्याखय् पर्यटकत वयो च्वंगु दः ।

नपां खप देया कलाकारिताया ज्वः मरुगु सम्पदात स्व स्वं मन लुदांकः वानि । थ्व खपया सकल जनताया नितिं गर्वया विषय खः, इज्जतया विषय खः । वहे पर्यटकपिसं पूगु धेबां थौं खप देया आन्तरिक आयया छगू द्यगु स्रोत धुकु जुयो च्वंगु दः । पर्यटकपिसं पूगु अपलं धेबा (शुल्क) सम्पदा ल्यंकः म्वाक तयगुलि शिक्षा व स्वास्थ्यया लागाय् नगरपालिकां खर्च यायां वयो च्वंगु दः ।

विदेशी ग्वाहाली गैरसरकारी संस्था (एनजिओ) व अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था (आइ एन जि ओ) तयगु ग्वाहाली मकः सिं जनताया ग्वाहाली सम्पदात ल्हवनय-कानय व दानयगु ज्या याय् फः धाय्गु खाँ खप नगरपालिकां क्यंगु दः । भ्नी थःगु

तुतिखय् दानय् फःसा जक आत्मगौरव काय् फँ धाय्गु मान्यता तय् फँ । थ्वहे (सोचं) मतिं व मिखालं स्वय बलय् खप नगरपालिकाता कला-संस्कृति ल्यंकः म्वाक तय्फःगु खप दे दक नां तय् सफल जूगु दः ।

थुगु देगः दानयगु इलय् -ब्यलय् स्वः भ्नायो फुक्कसिया मन च्वजाय्क द्यम्हा नेमकिपाया नायो भाजु नारायण मान बिजुक्छँ (रोहित) जू याता खप नगरपालिकापाखं आभार प्वंकः चवडा । जनप्रतिनिधित मरुगु इलय् नं सम्पदा देगः दानय्ता ह्य्महा खपया पुरातात्विक महत्वया सम्पदातय्गु उत्खनन व पुनः निर्माण समितिया कजि नपां वर्तमान संघीय सांसद प्रेम सुवाल जु नपां समितिया सकल दुजःपुं प्राविधिक समिति, उपभोक्ता समिति, अनुगमन समितिया सकल दुजः जनप्रतिनिधि पासापिता दुनुगलं निसँ आभार प्वंकः चवडा ।

देगः दानयगुलि मदिक्क ज्या साडः च्वंपुं उपभोक्ता समितिया दुजः पुं, लोहँ कःमि कान्छा रञ्जितकार, डकःमि श्याम त्वायना, खप नगरपालिका सम्पदा शाखा, देगः दानयगु इलय् अपलं प्रचार-प्रसार याडः ग्वाहाली याडः द्यपुं पत्रकार, पासापुं व खानय् द्यक व मदय्क ग्वाहाली याड द्यपुं सकल महानुभावपिन्ता खप नगरपालिकापाखं अपलं सुभाय देछायो चवडा । छिकपिनिगु अमून्य राय-सुभायया सम्मान यासे खपया कला संस्कृति ल्यंकः म्वाकः तय्ता मदिक्क ह्य्याक वानयगु बचं बियो चवडा ।

न्हयः खुगूगु ख्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

म्वाडः च्वंगु दे, ख्वप दे

ख्वप नगरपालिका उप-प्रमुख रजनी जोशी

व २०७२ सालया तः भ्वखाचां थुडः बिला ।

दे हज्याकयता शिक्षाया विकास मयासँ मगागुलिं शिक्षा, उत्पादन नपां स्वायता नेपाल मजदुर किसान पार्टीया न्हयलुवापिसं ख्वप दे दुनय् 'छ्खा छँ छम्हा स्नातक' नपां ज्ञान विज्ञानया मू थाय् दय्केगु मतिं ख्वप मा.वि. नपां मेगु खुगू शिक्षण संस्था ब्वनय् कुथित चाय्कः तयागु खाँ छिकपिसं सिहे स्यू । थुकि मध्ये ख्वप नगरपालिकां २०५८ सालय् विज्ञान व प्राविधिक शिक्षाता बः बियो ख्वप इञ्जिनियरिडग् कलेज व २०६५ सालय् ख्वप कलेज अफ इञ्जिनियरिड चाय्कगु खः । थ्व नेगं कलेजं थौं तकखय् छगू छगू वडां थयं मथयं सच्चिम्हा इञ्जिनियरत ब्वलांकय् धुंकगु खाँ छिकपिन्ता ब्याक च्वडा । उकि मध्ये ख्वप इञ्जिनियरिड कलेजया स्नात्तकोतर तगिं लय् ME Earthquake Engineering अथे धाय्गु (भूकम्पीय प्रविधिखय् स्नात्तकोतर तगिं) MSC in urban Design & conservation अथे धाय्गु (नगर नियोजन व सम्पदा ल्यंकः तय्गुलि स्नात्तकोतर तगिं) न्ह्याक सः स्यूपुं विज्ञपुं ब्वलांक वयो च्वंगु दः । २०७२ सालया तः भ्वखाचां लिपा थ्व नेगू कलेजया प्राध्यापक नपां ब्वनामिपिसं ख्वप नपां स्वनिगः, स्वनिगं पिनयँ वाड नं तः भ्वखाचां स्यंकगू संरचनात अध्ययन - अनुसन्धान यागु खः ।

हलिमयया थी थी विश्व विद्यालयया प्राध्यापक/अन्वेषकपिसं नं ख्वप दे या बारे अध्ययन अनुसन्धान यागु दः । उकि मध्ये अमेरिकाया Princeton व क्यानडाया Carlton विश्व विद्यालयं ख्वप ई कलेज व ख्वप कलेज अफ इञ्जिनियरिड नपां मंकः कुतलं अध्ययन अनुसन्धान यागु सुभावाया लिधंसाय् थ्व नृत्य वत्सला देगः दानय्गु ज्या जूगु खः । २०७३ साल असार २३ गते ख्वप नगपालिकाया स्टेरिड्ग कमितिपाखं नृत्य वत्सला दानय्गु ज्या हज्याकयता छगू 'प्राविधिक समिति' निःस्वांगु खः । उगु समितिया कजि जूयो ज्या सानय्गु सौभाग्य जिता बिला, गुगु समितिसं ख्वप नगरपालिकाया सम्पदा शाखा प्रमुख पुरातत्व विभाग नपां नेगू इञ्जिनियरिड कलेजया प्राचार्य पुं नेम्हा नपां विज्ञ व विशेषज्ञत दुथ्याकः अध्ययन अनुसन्धानया ज्या न्ह्याका । थुगु वत्सला देग दानय्ता निःस्वांगु प्राविधिक पुचः ता सल्लाह व Guidance या निंतिं भूकम्पविज्ञ प्रा.डा. प्रेमनाथ मास्के व संरक्षणविद नपां वरिष्ठ वास्तुविद प्रा.डा.

'पुर्खा दयकगु सम्पति भीगु कला व संस्कृति' धाय्गु नारा कः घाडः, थुकिता ब्यवहारे छ्यलय्गु अभियाने ख्वप नगरपालिका हज्याड च्वंगु खाँ ब्याकसे थानाया मूर्त-अमूर्त कलात म्वाकः तय्गु, ल्हवनय्कानय् व दानय्गु ज्याखय् जिपुं जनप्रतिनिधिपुं जनताया साथ काकां हज्याड च्वडागु दः । स्वनिगलय् जक विश्व सम्पदाया धलः खय् नां जःगु न्हय्गू सम्पदात दः धाय्गु सकसिनं स्यू । उकिमध्ये थ्व ख्वपया लाय्कु नं छगू खः । थौं थाना भीसं बहुप्रतिस्थित उलेज्या याय्गु सौभाय चूलागु दः । पुर्खा दय्क तकगु कला व संस्कृतिया हुनिं हे थौं भी विश्व सम्पदाया धलः खय् नां जायकेता तः लागु खः । थ्वहे अद्वितीय कला व संस्कृतिता थानाया जनतां थःगु हे भःपियो निर्वाधकाथं डालः कायो हज्याड वयो च्वंगु हुनिं धिसीलाक दड च्वंगु दः । ख्वप नगरपालिका थानाया मूर्त अमूर्त सम्पदात ल्यंकः म्वाकः तः तं न्हँगु पुस्ताता स्यँ स्यं व खाँ काँ कां भीगु सभ्यताया खाँ ध्वाथुड्क बियगु नपां भीगु थ्व धरोहरत ल्यंकः म्वाकः देया लाय्क्या नुगः धःसां मपागु थासय् च्वंगु लाय्क्या दुकदुकी थ्व 'नृत्य वत्सला मन्दिर' दानय्गु ज्या क्वचाय्कः उलेज्या याय्गु ज्या न्ह्याक च्वडा । नपां थुगु देगः दाडागु खाँ या विषयया साफू 'नृत्य वत्सला मन्दिर पुनः निर्माण २०७८' चिखी फ्यनय् ज्या थौं जनताया दशवी च्वडः याय् ताडा ।

ख्वपय् थ्व लाय्कुली नृत्य वत्सला देगः नपां सिद्धि वत्सला व यन्त्र वत्सला देगः याडः स्वंगः वत्सला देगः त दः । गुकिमध्ये थुगु देगः ल्वहँ तं जक दाड तःगु प्रस्तर कलाखय् दय्कः तःगु शिखर शैलीया देगः या छगू च्वजःगु नमूना धसां पाइमखु ।

नेपाल संवत ७८९ सं जुजु जितामित्र मल्लं थ्व ल्वहँ देगः यलया कृष्ण जु देगःया पहलं दय्के ब्यगु भीसं इतिहासे ब्वनय् दः। थुगु देग दानय् धुनय् वं तः भ्वखाचां थुडः ब्यसेलिं 'गां' नं तःगु उगु गां 'खिचाख्वः गां' दक धाय्गु याता । थुगु देगः वि.सं १८९१, १९९०

न्हयःसुगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

सुदर्शन राज तिवारी जुपुं दुथ्यागु खः ।

थुगु देगः दानयबल्य अः वैगु तहां-चिच्याहांगु भवखाचां न्हापा- न्हापायार्थे अपलं क्षति मजुइकः ल्हवनयता संरचना बल्लाक दानयगु उद्देश्य ज्वडः हज्याडा ।

सल्लाहकार जूपिनिगु सल्लाह नपां उगु पुचलं ख्वप नगरपालिकाता (सवलीकरण) बल्लाकयगु गथे धायगु उपाय नपां प्रविधि नपांया प्रतिवेदन लः ल्हाडा । न्ह्याब्लें भवखा बवसां थुगु देगल्य अपलं क्षति जगुया कारण थुगु देगः दाड तःगु पहः याता काय मःगु प्राविधिकपिसं धायो दिल । थुगु देगः या पिनय्या आंगः या ल्वहंतय चांकाकः दाड तःगु दुनयया आंग चांकाकः अपां दाडः तःगु थुगु नेगः आंगया स्वापु मदयो काक मतः गुलिं दुंवांगु दक विज्ञापिसं खाँ काना ।

विसं. २०७२ या तः भवखाचां थुडः बिय धुंक ख्वप नगरपालिका पाखं न्ह्याक तःगु ख्वप इञ्जिनियरिड कलेज व ख्वप कलेज अफ इञ्जिनियरिडया प्राविधिक समितिं यागु प्राविधिक अध्ययन प्रतिवेदन काथं वत्सला देगल्य जगु क्षति व अः दानिबल्य भिंकः बल्लाक दयकेगु विधिकार्थं हे दांगु खः । थुगु विधि काथं देगः या प्यख्यरं थां तयो व थांतयता सिं यायगु हे कैची दयक काकः दांगु खः । थव देगः या दुनं गजु थयंकया खुता दःगुलि छगू छगू तल्लाय नं सिंयायगु धलिं तयो काकगु दः । थथेयाड भिंक दयकगुलीं वत्सलादेगः अः भवखाचां अपलं स्पंकय मफैगु विश्वासयागु दः ।

उकीं ख्वपया लायक्या दश्वी च्वंगु थुगु नृत्यवत्सला देगःया शोभा नपां नपां प्राविधिक अवस्थानं बल्लाक दयकगु लिं थुगु थाय् म्वाडः, ल्यडः च्वनिगु विश्वास काय फः ।

लायकुली च्वंगु थव वत्सला देगः बाहेक सिद्धि वत्सला देगः नपां अः दाडः च्वंगु शिलुमहाद्योया शिखर शैलीया देगः लय नं नृत्य वत्सला देगल्य थें बल्लाक भिंकः दाड च्वंगु खः । लिपा लिपा नं थवहे ज्यापा काथं ख्वपया सम्पदात ल्यंकः, म्वाक तयगुलि थवहे नीति काथं दाडः च्वंगु दः ।

थथे भीगु सम्पदा ल्हवनय कानय व दानयगु ज्या याय फःसा स्वनिगया भौतिक सम्पदात ल्यडः च्वनि । थव व थवथें जःगु मेगु सम्पदानपां स्वाडः च्वंगु सांस्कृतिक सम्पदात म्वाकः तयता ग्वाहाली जुई । अल्य भीगु सभ्यता ल्यडः च्वनिगुलि ख्वप नगरपालिका विश्वस्त जुयो च्वंगु दः । थथे भीगु पहः व भीगु शैली, प्रविधि छ्यलः भीथाय च्वंपुं कालीगढ पाखं उपभोक्ता समिति दयकः सम्पदा ल्हवनय फःसा भीगु थःगु हे प्रविधि थःगु हे शैली नपां भीपुं हे कालीगढतनं म्वाड च्वनय फैगु खाँ थुइकय मः । ख्वप देया छगू छगू मौलिक शैली, मौलिक विधि व प्रविधिनपां भीथाय्या कालीगढ पिनि पाखं सम्पदा ल्हवनय कानय व दानयगु सम्पदा ल्यंकः म्वाक तयगु नीति हछ्याडः यंकी ।

(नृत्य वत्सला देगः उलेज्या सं उप-प्रमुख रजनी जोशी जू वियो द्यूगु न्वचुया भाय हिला -सं.)

अथे खःसा छिं थःकिजाभःततानं बच्छी धेबा बियमः नि

कुशल

छन्हू बहनीया ८:०० ता इलय् ति जानयो चवडागु । उगु इलय् मु लुखाय् सुननं खापा धि धि यागु सः ताय् दत । छँ या घण्टी स्पडः चवंगुलि मखा खापा धि धि यागु ज्वी । काय भाजु क्वनय् सू थें जक इयालं क्वस्वत । क्वय नं म्हासियागु थें चवंगु सलं न्यन- अब्वा मरुला बाबु ?

कायभाजुं लिसः बिल- दी, बेली भपियो दिला । पलख लिपा क्वहँ भाई । काय भाजुं उलि धाय् धुकः भुइ ल्यं दःगु जा नल । जी व जहानम्हा नं जा नयो चवडा । क्वनय् वाडः खापा चाय्कः बिइपुं सुं मरु । जा न नं व हे म्हासियाम्हा तःजु छाय् वला ज्वी धाय्गु मनय् खाँ ल्हात । वयक पिनिगु छँ याय्गु सम्पतिया समस्यायां उठले हे ज्यंकः बियागु खः । दाजुकिजापिनिगु ल्वापु नं ज्यनय् हे धुकगु खः । धात्थें समस्या मरुसायां थुले वइ हे मखु ज्वी । जिं मनयँ वायकः वायकं स्वया अथेनं जिं छु खायँ ज्वी धाय्गु मनं क्वः छिय मफया ।

जानय धुनयवं हे जिं खापा चाय्कः वाडा । खापा चाय्के धुकः ज्वज्व लपा तःजु धाधां बैठक क्वथाया सोफाय् फ्यतु दक धाया । फेतुय हे मलाकं जिं थुगु इलय् छाय् भाया दक न्यडा । अलय् वयकं छिकय् छगू सल्लाह काय्ता वयागु जक लिसः बियो दिल । अलय् जिं छु सल्लाह थें धाया बलय् वयकं २०७२ सालया तः भवखाचां जिमिगु छँ दूगु खाँ यां छिं सि हे स्यु धा धां छँ थिइकः मेपिनिगु बुई टहरा

दय्कः चवडः चवडागु नं छिं सिहे स्यु । नपां किजाभःतम्हानं छँ हनय्या चुकय् टहरा दय्क चवडः चवंगु नं छिं स्यु । तः भवखाचां जिमिताया तस्कं हे बिजोग यात बाबु ! गुलिजक टहराय् चवडः चवनय्गु ? तस्कं हे थाकुल । बिदेशय् वाडः चवम्हा तः हिम्हा काय्भाजुं धेबा भाचा छ्वयो हःगुलिं देकोमिबा इटापाके आवास योजनाय् लागु छक्वचा जग्गाखय् छँ दाडः चवडा । खयां नगरपालिकाया नियमं दानय् मज्यगु खः अथेनं जिमिसं नक्सा पास हे मयासिं छँ दाडा । अः व छँ या नक्सा आवास योजनां पास याड बिइला मबिइला ? थव खाँ नं छलफल याय्ता वया मेगु खाँ किजाभतया छँ मदांनी । उकीं पुलांगु छँ याय्गु भुकम्प पीडित कार्ड जिं दाडागु छँ क्यडः प्राधिकरण धेबा काय् जिइलाकी मजिई । थव धेबा काय्गुलि बाबु नं जिता ग्वाहाली याय् माल ।

वयक्या मनया खाँ थुइक जिं लिसः बिया- ' आवास योजनां अः नक्सा पास याकय् मब्यूनबलय् दांगु छँ मापदण्डया अखः जुल तःजु । थुकिं लिपा तस्कं काथं मछि नि । भातिचा लांसा ज्यगु । आवास योजनां नक्साति धाइबलय् उठ्लेया ई स्वयो थुकि याय् खाँ ल्हाय्, गनातक भवखा ब्वयो भुकम्प पीडितया धेबा काय्गु खाँ ल्हाय् । गनातक भवखा ब्वयो भुकम्प पीडितया धेबा काय्गु खाँ खय् छिगु छँया कित्ता क्यडः दोस्रो व तेस्रो किस्तायां काय् फै । उकिता छि किजाभःतया मञ्जुरी मः । वाता नं

बच्छी धेबा बियमः । अले दक कित्ता हिलागु सिफारिस बिय फै ।

थुलि खाँ न्यनय वं तः जुं धायो दिल- बाबु ! छि वडाध्यक्ष जुय हाँ नं जिथाय् छँ छम्हा पासानपां भायो छँ याय् समस्या ज्यंकः ब्युगु हे खः । अमा सुयाय् थाय् चवनय्गु धाय्गु खायँ किजाभःत नपां ल्वापु जू बलय् नं छिं हे मिलय् याडः ब्युगु खः । भुकम्प पीडितया राहतया इलय् नं छिं हे ग्वाहाली याडः द्युगु खः । अमाता आयस्ता नं छिगु हे सहकारी संस्थाय् धेबा तयो अः तक ब्याज ब्यु ब्यु वयो चवंगु दः । अलय् अमा मदयानीं धेबा नं बच्छी बच्छी धायो द्युगुलिं जिपुं याकचा वयो धेबा लिकः मवया । किरिया खर्च नेम्हा फुकी मिलय् जुयो याड हे चवडा । अः नं थव भुकम्प पीडित याय्गु धेबा लिकाय्ता जि किजाभतः ता सःत खाँ ल्हाड बिय माल । जिता न्हँगु छँया कित्ता क्यडः धेबा लिकाय् दःसा जिं किजाभःतता बच्छी धेबा नं बिय । उकीं छिं जि किजाभःतःता छक थुइक काडः बिया । जिं जिं किजाभःत नपां खाँ ल्हाडा बलय् बाङ्गो-बाङ्गो याड जक खाँ ल्हाइगु । भुकम्प पीडितया धेबा काय्मला ? दक धाइगु बाबु । वडा अफिसय् वयबलय् मनू अपः दैगु, छँ याय्गु खाँ ल्हाय्ता नं काथं मछिनिगुलिं जियां छँ वया बाबु ! न्हापायाय्थें बाबु नं अः नं ग्वाहाली याड बियमाल । भवँ नं ज्वडः वयागु दः । थुकी छु छु भवँ तानय् मनि थें व नं छक स्वयो बिया ।

न्हयःसुगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

जिं फुक्क भवँ स्वयो मःगु व म्वःगु भवँ छख्य लिङ्कः बिया । अले जिं खाँ छुडा - न्हा जि वडाध्यक्ष जुय हँ यां वयकः जि पासा नं खः । नेम्हां च्वडः समस्या ज्यंका । म्हवचा नं आयस्ता दःगुलिं अमायां आनन्दं जीवन न्ह्याक भाल । अः अमा मदयानिं ल्वाय मज्यु । कन्हे लेखनदासता भवँ च्वकः ज्वडः भासं नपां किजाभःतया मंजुरनामा नं च्वकः ज्वडः भासँ । जिं छि किजाभःतता सःत खाँ ल्हाड स्वय् । अलय् छिं छि किजाभःतता बच्छी धेबायां बिय मः खाना । वयकं ज्यु धायो कपः सांक दिल वनलिं वयकया कान्छाम्हा काय् व ब्योह जुय धुंक्म्हा म्हायाय् व छ्यपिनिं छु छु विषय ब्वना दक न्यडः पलख लिपा विदा फ्वडः भाल ।

कन्हयँ खुनुं जि इलय् हे वडा कार्यालय थयन । उखुनुं वयकया किजाभःतता अफिस चाय्वं हे वडा कार्यालय भासं दक सः तय् धुंगु खः । वयक सःतागु इलय् हे अफिसय् थयंकः भाल । जिं ज्वजलापा दाइ धायो सोफाख्य फेतुडः दिसँ धाया अलय् ह्वास्व ऐला बास व सेलिं जिं दाइ सुथाय् निसँ ऐला त्वनय् मजिल दक धाया । छि दाजु नं सुथाय् निसँ त्वनिम्हा अलय् ल्हवडां ल्हवनय् मजिङ्क विरामी जुइस, धाया । अः जिं सुथायनिसँ मत्वनय् धुन । न्हा याय्थे मखुत जि । बः न्हि धःसा भाति-भाति त्वडा नि । दाइचाय्गु जिता मतलब मरु । अलय् छवँ न्यंकय् थें धाल भाइ नं छु जिता ऐला त्वंकय्ता सः ता गु ला ? छँ नं जहानम्हा न्ह्याब्लें ऐला त्वना दक कचकच याइगु । अलय् जिं सम्भेयाय् थें धाया-ऐला मत्वंसां ज्यु धाय्गुयां जिगु दायित्व हे जुल । सुथाय् निसँ मत्वडागु खः सायां तस्कं हे बांलात । अथेनं खःला मखुला दक छिम्हा जहान व काय पिन्के छक न्यडः स्वय, त्वनय्गु त्वःतगु खः ला दकः । थौं छिता भुकम्प पीडितया धेबा काय्गु खः ला मखुला दक न्यनय्ता

सः ता गु थाना । खाँ पूवानय् मलाकं दश्वी हे त्वाल्हाड धाल-धेबा काय्गु मखु । छाय् काय् माला ? दाइचापिनि न्हँगु छँ दानय् हे धुंकल । उकीं पुलांगु छँ जिं काय् । लगय् जूको मू तयो धेबा बिय धायां जिता बियगु मखु हँ । लायँ वम्हा खिचाता बिय छंता बिय मखु हँ । उकी जिं नं वाता कित्ता परिवर्तन याकेता छाय् मंजुरनामा बियगु ? जिता धेबा मःगु मखु । अः तक टहराय् हे च्वडः च्वडा तिति । जिता पुलांगु छँ वियगु जूसा मंजुरनामा बियगु, मखुसा बियगु मखु । जिं गुलि सम्भेयाका व सम्भे मजु । अलय् वडाध्यक्षया खाँ छक हकनं विचः याडः स्वः दक अनुरोध याडः विदा बिया ।

छुं दिन लिपा तताजु हकनं छँ भाल । उब्लेतक वयकपुं न्हँगु छँ च्वँ वानय् धुंकगु जुयो च्वना । जिं तताजुकय् माफी फ्वड धाया- जिं छि किजाभःतता गुलि सम्भेयाका वं ग्वामथु । पुलांगु छँ ब्यसा दकः मंजुर नामाख्य सही याय्गु मखुसा याय् मखु हँ । तताजुं धायो दिल - पुलांगु छँ यां जिं बियमखु । जि काय् नेम्हा दः । कन्हय कसा नेम्हा छथाय्सं च्वनिबलय् अः जिपुं दाजुकिजा नपां च्वडः ल्वाड च्वनय् मः थें काय् पुं नं ल्वाडः च्वनि । उकीं वहे पुलांगु छँ मेगु छँ दानयँ मनि बाबु । बरु जिं भुकम्प पीडितया धेबा काय् मखु । लिपा छु जुई स्व स्व वानय् कः धाला । जिं तताजुता थःगु न्हँगु छँ दःगुलिं पुलांगु छँ लगय् जूको मू तयो किजाभःतता म्यँ धायां वयकं छु हालतय् हे मियगु खाँ मल्हा । जिता तं पिहाँ वल । नेम्हां दाजु किजापुं सांगु ग्वः छि हे मपा धाय्गु खाँ मनय् तयो लिपा खाँ ल्हाय् तताजु धायो विदा बियो छ्वया ।

थयं मथयं दाच्छिति लिपा वडा कार्यालय् नेम्हा फुकी भम्चा तःजु पुं प्यम्हां तुं भाला । जिं सोफाय् फेतु धा धां धाया

थौं यां व वैथें च्वन नि दाइ । जिगु घवचा खाँ थुइक तताजुं लिसः बियो दिल - न्ह्याब्लें ल्वाडः च्वडां छुयाय् बाबु ! थौं यां जिपुं मिलय् जुयो वयागु । अः भुकम्प पीडित याय्गु धेबा काय दक वयागु । छिं सिफारिस याडः बियो दिसँ । नपां छगू नेगू सल्लाह नं कः वयागु धःगुलिं छु खाँ थें जक न्यडा । अलय् तताजुं खाँ छुडः हल - किजाभःतयाय् नं गोमारी न्हँगु छँ दान । वहे थाय्या कित्ता क्यड भुकम्प पीडितया धेबा कः सा लिपा सम्पति याय् खायँ पाइला कि मपाई । अलय् जिमिसं किजाभःतता मंजुरी नामा ब्यसा बच्छी धेबा मब्यसा छि जमानी च्वडः दिय माल । तताजुया नेकगू खाँ न्यडः जिता भनक्क तं प्याहाँ वल । अथेनं नेम्हा फुकी मिलय् जुयो वगुलिं लय्ता नं प्वंका । जिं तं छख्य तयो धाया -भुकम्प पीडितया धेबा कायो सम्पतिया हके च्वय- क्वय लाई मखु । अलय् जिता जमानी धःसा तय्मते । धेबा छिकपुं बच्छी बच्छी इड कायपुं अलय् जमानी जिता तय्गुला ? छिकपुं नेम्हांतुं जमानी च्वनय् गु कः । अलय् धेबा है बलय् नेम्हासिं बच्छी बच्छी मयासा वडाय् थानय् ह्यगु जिम्मा जिगु कः । कः थौं हे सिफारिस ज्वडः भासँ जिगु खाँ न्यडानिं तताजु व भम्चाय् ख्वः चकान । नेम्हाफुकी धःसा ख्वः ख्यंक क्वछुड च्वना । भम्चाम्हासँ धायो दिल - जिमिसं जमानी च्वड बिया दक धायागु मखु । कन्हे धेबा वैबलय् धेबा कःम्हासिं च्वय -क्वय यात धःसा वडाय् सःत खाँ ल्हाड बियाजक धायागु खः जिमिसं निवेदन नं ज्वड वयागु दः छिं थौं हे सिफारिस याड बियो दिसँ भाइ ।

जिं निवेदन ब्वडः स्वया अल मेमेगु भवँत नं स्वया फुक्क भवँ गागुलिं तोक आदेश याडा । धेबा वैबलय् बच्छी- बच्छी काय्गु व ल्वाय्मते धाधां सिफारिसया भवँ दय्केता क्वय अफिसय् भासँ धायो छ्वया ।

न्हयःखुगूगु खप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

नेवः संस्कार दुनयँ चाकु

आशाकुमार चिकंबञ्जार

चाकु धाय्वं म्हुतु हे चाकुयो वै । गथे 'पं' धालकीं म्हुतिई ई ब्रयो वै अथे हे चाकु धालकीं काँथु निसें वाला वाला साडः वै । चाकुगु सिसाफल, सुन्तला, चाकुगु माकुगु चाकुमाकुसी, जक मखु चाकुगु प्वकः, चाकुगु थवँ बाहेकं चाकुगु तु या सन्तान अथे धाय्वबलय् तु या तिखं दय्किगु चिनी चक्लेट जक मखु चाकुया वस्तु अपलं सिता यइ । मचानिसें बुहा थयंकः जक मखु याईचा (इमु) सापैचा, जक मखु चाकु दः थाय् भुजिं नं भुं थें धाधां गनां थः ता यो पुं दः थाय् मन् तयसं भुनिगु पक्का हे जुल । अलय् यगु थासय् चाकु माकुगु खाँ जुइगु हे जुल ।

थी थी चाकुमारी पसलय् मियो तैगु जेरी, लड्डु, लालमोहन जक मखु अनेक व्वसामारी खय् चिनी जुकः चाकुकः तै । उकीं भिं इहिपाया इलय् सय्गुली नं चिनी जुकः, लाखामारी, ग्वलागु मारी, ऐथा, गःसु अनेक चाकुगु हे नसा ज्वलं दय्कः नाता स्वाई । अलय् तः न्हँ तक भौमचाता सय्गुली (गुलि मारी) नकः कलायाकी । थुगु ज्या धौ ग्वँ स्वगं यंकसानिसें छ्यली । धौ खय् चिनी तयो फिय हौं व्वखय् च्वंगु बजीता दशवी लाहापातिखं खिडः चिनीता गः म्हुयो धौ नपां ज्वंकयता मायां थाय् तयो तै । अलय् मचातयसं वहे चाकुगु चिनीता अपलं यःकि । अलय् सिसाफुसा खय् नं 'तु' या क्वचा नं तयो दकलय् लिपा नकिगु चलनं नेवः समाजया चाकुगु वस्तुया गुलि महत्व धाय्गु कयं ।

तु काकः, ति पिकायो, चाकु दाय्कः, चाकु ग्वारा चिडः दय्किगु चाकु नं भिं मभिं दः धाय्गु खाँ अः या न्हँगु पुस्तां सायद मथुल ज्वी । चाकुमध्ये भिंगु 'खुलुचाकु' दक धाई । गुगु चाकु मचा बु पुं मिसातयता जाखय् तयो नकय्गु याई । अलय् मचा बु पिन्ता चाकु दाय्कः थी थी मसला तयो नकिगु चलन अः नं दः नि । नपां मचा बुयानिं साति खुनुं गनां प्यन्हू लिपा थः छँ ता सूचं छोग्गु धायो भः त पिन्थाय् नं छगः बागः चाकु तयो छोई । अलय् थः छँ नं उकी छगः ताडः नेगः बाग चाकु ज्वडः लामिता बियो हई । नपां थः छँ याय् पुं नं स्वः वई । थुगु चाकु दिरी अजिमाता छगः

बिइगु चलन दः । उकीं चाकु जिवयता निंगु मचाबु म्हासिता बः तांकयगु काथं भी पुर्खापिसं छ्यलः वयो च्वंगु खानय् दः । चाकु नपांछ्यो नं नपां दैगुलिं थव नेगु नसा हिताहार नसाकाथं काय् फः । अलय् लभांगारी नपां गलः या वास धायो चाकु खय् हे दय्किगु जक धाई । थथे स्वयबलय् न्हँम्हा छँ परिवार दुस्वः वम्हा काय् थजु या म्हाय्य चाकु लसकुस याइगु जक मखु जिवय् ग्यय्क हृष्टपुस्ट जुइकेता उब्ले थःगु थाय् बाय्या नसात छ्यलिगु याडः तःगु खः । थौ कन्हे धःसा विदेशी नसात अपलं छ्यलिगु जुयो वल । गना भीगु परम्परागत नसात वाथावाथा काड च्वन ।

योमारी पुन्ही नेवः तय्गु विशेष नखा खः । थःगु हे मौलिक नखा नपां सामा दुकायो लसताया न्हिलासु पिब्वय्गु काथं दय्किगु योमारी दुनयँ चाकु तयो दय्कः पुर्खापिसं भीगु ज्यू क्वाकः तयो चिकुलां मथिइकः तय्गु बुद्धी नसा नकः क्यडः तकल । स्वनिगः या चिकुला मि पाडः जक मखु, दुर्गा, दोलै डयो जकमखु चाकु नयो नं क्वाकय् फः धाय्गु वैज्ञानिकता दःगु चाकुया महिमा काँ कां अःपुक ज्ञान बियो छ्यय् कःगु खानय् दः ।

थवनं लिपा वैगु घ्यो चाकु सल्लुं (सड्क्रान्ति) बलय् चाकु नपां घ्यो छक्व तयो नय्गु या । थुकिया मू हुनि नं चिकुला नपां ल्वाय् फय्केगु हे खः । माःगु लाभा नं थुगु इलय् हे छ्यली । स्वनिगः दुनयँ टोखाया चाकु दकलय् बांला धाई । अः धः सा टोखां चाकु हैगु म्हुवँ जुय धुंकल धाई । खवपया जुजु धौ, तक्वा तपुली नां जः थें टोखाया चाकु नं उलि हे नां जः । खोकनाया चिकं, थेचोया कलाचा धौ, फंपुया पासी, विरगञ्जया भान्टा, धाय्थें टोखाया चाकु ल्वाकः मज्यागु म्वसः मवइगु जक नां दां ।

माघ १ थुगु इलय् नः ननि (नारां चुकय्) तिल माधव नारां द्यो थाय् साँ छ्व नकिगु चलन दः । अलय् साँचा व मँचा बुइ बलय् साँ मँ पुसाथ् याता नं चाकु नकेगु या । गनां गनां च्वलय् फँ याय् मचा बुइबलय् नं चाकु नकिगु चलन दः । उकीं चाकु मचाबु नपां अपलं स्वापु दःसां थव पौष्टिकताया नसा काथं कायो तःगु खानय् दः ।

चाकुया मेगु रुप साखः नं खः । न्हापा न्हापा बाज्यापिसं चिनी खागु साख तयो बजी नय्गु धःगु खाँ न्यडा । वहे साख चिनी

न्हयःसुगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

शौ कन्हे ऐला काय्ता छ्यलिंगु जूसेलिं साख जक दय्क हल । नत्र न्हपा न्हपा तस्कं बांलागु साखः दाय्कः साख्ला दय्कः मिडगु नं या । अलय् मचात वहे साख्ला ल्वाकः म्हिहतिगु नं या । अले व न्हयतुसे व प्यानसे च्वनिगुलिं प्यानुम्हा मनूता साख्ला थन्योम्हा मनू जक धाय्गु या । मनूया मति नं भ्रष्ट जूसेलिं ध्वगिकः नय्गु मति साख नं अथेहे श्वगिगु थें याडः ऐला कायो कडा याय्गु काथं छ्यलः हःगुलिं भिंगु सामानता मभिंखय् छ्यलः समाजता मेदखय् फवागु थें ताय्के फः ।

चाकुता दुरुनपां दाय्कः पोस्तकारी नं दय्कः नय्गु या । उकी हकनं नैक्यः तिकः भ्रन तागतिलो नं याय्गु ज्या भी पुर्खा मयागु मखु । उब्लेया भिं मतिं ज्या जक भिंगु मखु, थःगु दे या उद्योगता च्वछायो भीगु आर्थिक स्थिति बल्लाकः थःगु देश्य ज्या दय्कः विदेश्य वानिपुं म्हवें याडः तःगु खाँ थुइकय् फः । उकिं हे धाई -पोस्त नय् थेंसा दक । अलय् नपां श्वेँ गथे च्वं धाइबलय् कस्ती थें चाकु जक कस्ती नपां चाकु ल्वाक छ्यडः चाकुता च्व छःसा आँतीथें चाकु दकः अजनं च्व छाय्गु मयागु मखु । उकीं सुनं तस्कं बांलाक खाँ कांसां चाकुक माकुक खाँ कान दक नं धाई ।

आना थुथाय् लाक धःसा भातिचा बिचः याय्मः । गना कस्ती दै आना हाँ भुनिगु पक्का जुल । अथे हे थः ता मनय् दिक खाँ कानिथाय् मनूत वानिगु पक्का नं जुल । अलय् अथे चाकुक माकुक खाँ कानय् सःपुं खाँ सःम्हा द्यो, खाँ मसःम्हा च्यो' जुइ दक नं भीता सचेत याक तकसां श्व चिय मफूगु मन भैलख लूथें आना हे लुतु लुयो यंकी । अलय् मनय् दुनय् ल्योसिं थें उखेला थुखेला मदय्क बिय यो । चुनाबया इलय् थुगु खँत्वा खँ भाय् छ्यलिंगु अपलं जनतां मसियो नं चाकुगु आशवासनया खाँ खं चाकु क्यडः भुजिं लाइगुलि होस याय्मः ।

न्हपा न्हपा आखः ब्वंकिपुं गुरुजु पिसं आखः मब्वसैं उपद्र याडः च्वापुकः जुयो जुइपिन्ता धःसा प्यनयें चाकुं पाक भुजिं नं भुंकः सजाय बिइगु धःगु नं न्यडा । थुकि योगु चाकु नं उलि मछिंक सजायया ज्याभः धाय्गु गुलियोगु मन मरु थें जिता नं अथे हे लगय् जु । खय् भाषं धाइ 'जहाँ गुलियो त्यहाँ भुलियो' अथे धाय्गु नं चाकु दः थाय् भुजिं नं भूनि धाय्गु हे खः ।

चाकुयाय् मां 'तु', तुमा पिड तुपातं वा वा धायो सःत च्वनि । मोहनीबलय् पुजा याइबलय् धुकुती दुनयें नेखय् तुमा तयो पुजा याई । अलय् छुं नं यातायातया साधनया हः नयें नं तुमा तयो पुजा याई । थुकीं चाकुयाय् मांयाता थापाय्च्व हना-बना यागुया म् हुनि वयागु रसया महत्वं हे खः धाय्फः । उलिजक मखु बुहांज्याया स्वंकु खय् नं तुमा तयो हय्गु या । दकलय् हानेज्यायां कय्ता पुजाबलय् कय्ता बिइम्हा मचां तूमा ज्वडः थः म्हा म् द्यो (पीथ) थयंक ज्वंकः यंकिगुलिं तुमाया महिमा च्वजः धाय्गु सिय दः ।

चाकुयाय् आधुनिक रुप चिनी खः । शौ कन्हे चिया त्वनय्गु परम्परा वसेलिं चिनी मदय्कः मगात । चिनीया छ्यला, धौ अजनं कस्ती खय् नपां छ्याय्गु जक मखु ऐला काइपिसं नपां छ्यल हल । उब्ले चिनियाय्म्हा किसिचा' दय्क ब्वय्गु चिनिपा दय्कः मसला प्वः खय् तय्गु चलन अपलं दःसां अः म्हवें जुयो बांगु खानय् दः । अलय् चिनी दाय्क चास्ती दय्क वहे चास्तीखय् हलुवा दय्क धार्मिक ज्याखय् छ्यलिंगु चाकुमारी दय्क तैगु नपां पञ्चामृत खय् छगू अमृत काथं नं कायो तःगुलि नेवः समाजय थुकिया महत्व अपलं दः धाय्गु पुष्टीया ।

अपः जुलकी सभुं नपां भ्यातुइगु जक मखु अपः नलकीं चिनी नं खाईइगु धायो तः थें थाना नं चाकुया अपलं खाँ कुल च्वनय् बलय् ब्वनामि, न्यनामिपिन्ता खाइय् यो । अलय् धाई चाकुगु जक मखु द्वालुक हे चाकुल दकः उकीं थिक्क जक्क याडः तय् माली धाय्गु मतिं थुगु चाकुया महिमा थाना हे क्वचाय्के ताडा । गना चाकुगु वस्तु दै आना कस्ती हाँ वै । अलय् व चाकुमारी पसः या 'सोकेसे' चाकुगु नः वाम्हा हाँ कुडः च्वनय् मः थें चाकुया खाँ न्यँ न्यँ कुकः च्वनय् माली । अलय् चास्ती खय् दुडः सीम्हा कस्ती हाँ थें चाकु भुडः सीइगु जक मखु व चिनी ल्वय जुयो चाकु वास तक त्वनय् मजिय फः । उकीं मः छि जक धाय्गु मति तया । चाकु गुलि चाकुगु खः नेवः समाजय चाकुया महत्व नं व स्वयो चाकु । चाकुया महत्व कस्ती थें, आँती थें मिस्रिथें अलय् धाय् खुलुचाकु, ग्वारा चाकु थें चाकु ।

खप नगरपालिकाया ज्या भवः त

सिद्धि कृषि सहकारीया साधारण सभा

मंसिर २९

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया केन्द्रीय दुजः नपां खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया मू पाहाँ लय् सिद्धि कृषि सहकारी संस्थाया गुकगु वार्षिक साधारण सभाया उलेज्या मुन्तलामा पिड्ड उलेज्या याडः दिल ।

उगु साधारण सभासं मू पाहाँ प्रजापति जुं समाजवादी सिद्धान्त काथं शिक्षा, स्वास्थ्य, उद्योग कलकारखानात सरकारं न्ह्याकय् मःगु खॉ ब्याकसे खप नगरपालिका शिक्षा, स्वास्थ्य सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तयगुलि नपां सुचुकुचु ज्या याड च्वंगु देशां देछिया स्थानीय तहतयगु लागिं ब्वसेलागु ज्या जुयो च्वंगु खॉ काड दिल ।

वयकलं राजनीति ब्यक्तिगत स्वार्थया निंतिं मखुसं देश व जनताया निस्वार्थ सेवाया लागिं जुयमःगु खॉ ब्याकसे पुँजीवादी दल पाखं शासन सत्ताय वापुं मन्त्रीतयसं याडः देशय् कृषिखय् कतया भरय् म्वाय् मःगु खॉ कुल दिल ।

मू पाहाँ प्रजापति जुं नेः देशय् जलविद्युत, त्वनयगु नाः चुनहुङ्गा थजगु लाथाय् अपलं सम्भावना कः घाडः च्वंगु दे खः धायोदिसे कृषिखय् थःगु तुतिखय् थः हे चुय फयकेता प्रविधिक विकास व अनुसन्धान गाय मःगु नपां थःगु देशय् सः कारखाना चायके मःगुलि बः बियो दिल । वयकलं खप नगरपालिकां अपलं बाली सयकेता चाया जाँच, बेमौसमी तरकारी पियगु कःसि खेती, च्याउ खेतीया तालिम नपां छ्वः आलु व वापुसा इडः बियो

च्वंगु खॉ नं ब्याक दिल ।

ज्या इवःसं वडा नं. १० या वडाध्यक्ष लक्ष्मी प्रसाद हयोमिखा जुं वडाय् जुयो च्वंगु विकास निर्माणया ज्या इवःत काड दिसे खप नगरपालिकां कृषि पशुसेवा व स्वास्थ्यया लागाय दुनयँ नगरबासीपिनिगु लागिं याडः च्वंगु ज्यात छसिकाथं ब्वयो दिल ।

ज्या इवःसं जिल्ला बचत व ऋण सहकारी संस्थाया नायो भाजु कृष्ण गोविन्द लाखाजुं खप नगरपालिकां कृषि बजार ीकरण व कृषि प्रवर्द्धनया लागिं सहकारी संघ संस्थात नपां मिलय् जुयो व्यवस्थित तरकारी बजार ब्यवस्थापन व चिस्यान केन्द्रत चायकः खप नगरता तरकारी खय् थःता माक्व उत्पादन गाय् मः धायो दिल ।

ज्या इवःसं सभाया नायो नपां संस्थाया नायो पुण्यराम दुमरं संस्थाया बः चा हाकलं इतिहास काडदिसे कृषकपिन्ता छपाछधियाडः पुसात मेथाय् नं हय म्वायक थः थाय्हे दय्के फयकेता संस्थां मदिकक ज्या साड च्वंगु खॉ ब्याक दिल ।

राष्ट्रिय बाली अनुसन्धान केन्द्रया वैज्ञानिक सुशिल र ाज सुवेदी, कृषि ज्ञान केन्द्रया कृषि प्राविधिक देवी प्रसाद ढकाल, सिद्धिगणेश साकोसया न्वकु विष्णु राम दुमरं भिन्तुना देछायो द्यगु खः सा संस्थाया छयाञ्जे चन्द्रमान सुवाल दांभारी कृष्ण भक्त ख्याजु लेखा सुपरिवेक्षण समितिया कजि श्याम कृष्ण दुमरु

सञ्चालक समितिया दुजः लक्ष्मी श्वरी दुमरु पिसं न्वचु तयो द्यगु खः ।

ज्या इवःसं मू पाहाँ प्रजापति जुं वापुसा व छ्वः पुसा बांलाक सयकपुं उत्कृष्ट उत्पादक व संस्थाया कृषि सामग्री बिक्री केन्द्रं (विउविजन) पुसा व कृषिया ज्याभः न्याम्हा कृष्ण प्रसाद ग्वाछा व सेकेन कोजुता लय्ता पौ लः ल्हाड दिल ।

ज्या इवःसं संस्थाया नायो दुमरु मूपाहाँ प्रजापति जु व पाहाँ पिन्ता मुन्तलामाँ मतिनाया चिं काथं इड ब्यगु खः ।

खवप नगरपालिकाया ७२ कगू निःस्वाना दिवस

पुस २

खवप नगरपालिकाया ७२ कगू निःस्वाना दिवस डायकल । नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छञ्याजे भाजु नपां सांसद प्रेम सुवालया मू पाहाँलय् समसामयिक विषयलय् प्रवचन ज्याइवः न.पा.या गवसालय् खवप नगरपालिकाया ७२ कगू निःस्वाना दिवस डायकगु खः ।

प्रवचन ज्या इवःसं सांसद सुवाल जुं जनप्रतिनिधिपुं व कर्मचारीपिसं थः थःगु पदीय जिम्मेवारी इमानदारीकाथं डालः हज्याय् मःगुलि बः बियो दिसे बिचः व सिद्धान्तधवाक देश व समाजया नितिं ज्या सांसा बांलाइगु बिचः प्वंकः दिल । विदेशीया भरय् भीगु नेपः देया विकासजुय मफैगु खाँ ब्याकसे सांसद सुवालजुं नागरिकपिन्ता ज्यायाता सम्मान याकः ग्वाकय् मःगु नपां ल्यासे ल्याम्होपिन्ता प्रविधिया तालिम बियो सांस्कृतिक स्तर चवजाय्के मःगु खाँ ब्याक दिल ।

अः लिपाया इलय् नेपालय् विदेशं कृषिजन्य वस्तुत विदेशं अपलं आयात याडः च्वंगु अलय् नेपालय सय्कगु तरकारीत धःसा म्हवचाजक पिनय्या देशय् निर्यात यागुलिं नेपः या अर्थतन्त्रता तस्कं क्वत्यलः यंकः च्वंगु खाँ कुलदिसे वयकलं प्राविधिक जनशक्ति ब्वलांकय्गुली नगरपालिकां विशेष योजनात ह्य मःगु बिचः प्वंकः दिल ।

जलाखाला दे भारते कम्युनिस्त ब्यवस्था मवतलय् नेपःया विकास मजुइगु खाँ ब्याकसे सांसद सुवाल जुं माथांवांक विकास मयागुलिं प्रदुषणं अपलं जगू खाँ नं काडः दिल ।

खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं खवप नगरपालिकाता नमूना नगरपालिका काथं निःस्वानय्ता नेपाल मजदुर किसान पार्टीता तःहांगु लाहा दःगु खाँ ब्याक दिल ।

खवप दे शिक्षा, स्वास्थ्य उपचार सम्पदा ल्यंक म्वाक तय्गु सुचुकुचुथजगु थी थी लागाय् देया नमूना काथं विकास जूयो च्वंगु खाँ ब्याकसे प्रमुख प्रजापति जुं निर्वाचनया घोषणापत्रे वियागु बचं काथंया अपलं ज्या क्वचाय् धुंगु खाँ नं काडः दिल ।

खवप नगरपालिकां नगरबासी ब्वनामिपिन्ता डगू लाख तका दांतक शैक्षिक ऋण काथं धेबा त्याय ब्यूगु करोडौं तकाति ग्यंकः गरिब व जेहेन्दार ब्वनामिपिन्ता छात्रवृति ब्यू ब्यू वयो च्वंगु नगरपालिकां विश्व विद्यालय निस्वानय्गु काथं योजना दय्क हज्याड च्वंगु खाँ नं वयकलं ब्याक दिल ।

खवप नगरपालिकाया उप-प्रमुख रजनी जोशी जुं जनताया नितिं जनता नपां लाहापा स्वाड खवपदेता नगरपालिकां ज्ञान विज्ञानया मू थाय् दय्केगु मतिं हज्याड च्वंगु खाँ ब्याक दिल ।

प्रसुति सेवा नपांया खवप अस्पताल मथां हे चाय्के तांगु खाँ ब्याकसे वयकलं आदर निकेतनया भवन दानय्गु कुतः जुयो च्वंगु नपां सुधारयाडः (दिप) शवदाह गृह दय्केगु ज्या नं हज्याड च्वंगु खाँ काडः दिल ।

खवप अस्पतालया डा. रत्न सुन्दर लासिव जुं खवप नगरपालिकापाखं न्ह्याक च्वंगु खवप अस्पतालया ज्या इवःत काडः दिसे अस्पतालं देशां देछीया जनतां अःपुक सेवा कायो च्वंगु खाँ काडः दिल ।

खवप अस्पतालय् नेपः या सरकारपाखंया स्वास्थ्य बीमा दुनयया ८० प्रतिशत ल्वगित उपचार यो वइगु ल्या पिब्वसे वयकलं खवप नगरपालिकां स्वास्थ्य लागाय् सकल देया लागिं ब्वसेलागु ज्या योजना काथं हे हज्याडः च्वंगु खाँ काडः दिल ।

खवप नगरपालिका पाखं न्ह्याक च्वंगु खवप इञ्जिनियरिड

न्हयःखुगुगु खवप पौ, बःधि पौ(पाक्षिक)

कलेजया प्राचार्य सुजन माकं प्रगति विवरण न्हयबवःसे अः खवप इञ्जिनियरिड कलेजय् ६९ गू जिल्लाया १,०१५ म्हा बवनामिपुं स्नातक व स्नातकोतर तकया थी थी ज्या इवः सं बवड च्वंगु नपां थुगुसी खवप कलेज अफ इञ्जिनियरिडय् बवड च्वंम्हा बवनामि सिभिलं इञ्जिनियरिड पाख्य स्नातक तगिल्य् ८६ प्रतिशत ल्या हयो त्रिभुवन विश्व विद्यालय दकलय् तः लाम्हा बवनामि जूगुलिं लयता खाँ प्वंक दिल ।

नेपाल कर्मचारी एसोसियसन ई.स खवप या नायो भाजु गौतम प्रसाद लासिव जुं नगरपालिकां दार्यै दार्यै पतिकं थःगु निः स्वाना दिवस डाय्कः वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे थुगु नगरपालिकाया जनप्रतिनिधि व कर्मचारीपिनि दशवी क्वातुगु स्वापु दः धायो दिल ।

ज्या इवःसं खवप नगरपालिका वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष

रविन्द्र ज्याखव व वडा नं. ७ या वडाध्यक्ष उकेश कवां नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

खवप नगरपालिकाया उप-प्रमुख रजनी जोशी जुं खवप नगरपालिका पाखं जैशीदेवल युथ क्वलवया ग्वसालय जूगु पुस ३ निसें ५ गते तक दशरथ रङ्गशालाया कर्भड हल्य् जुइगु नेकगू प्रदेश स्तरीय जुनियर आमन्त्रण मेयर कप तेक्वान्दो कासाया धिंधिं बल्लाय् बवति कः वानिपुं कासामि व स्यनामिपिन्ता ट्राकसुट इड बिल ।

उगु धिं धिं बल्लाय् वागमती प्रदेशया हिं च्यागू नगरपालिका व ग्वसाखलया नेगूटिम याड नीगूटिमं बवति कःगु व छगू छगू टिम्य् नीम्हा कासामिपिं दैगु याड धिं धिं बल्लाय् मुक्कं प्यसम्हा कासामिपुं बवतिकाइगु खः सा कासाया मू प्रायोजक यँ महानगरपालिका जुइगु खः ।

छवःया न्हयन्हूतं खवप अस्पताल्य बहिरङ्ग सेवा

पुस ३

खवप नगरपालिकापाखं न्ह्याक च्वंगु खवप अस्पताल्य शनिबार खुन्हू नं सामान्य बहिरङ्ग न्ह्याकगु दः । अस्पतालं पुस ३ गते शनिबार खुन्हू निसें छवाल्य न्हयन्हूतं बहिरङ्ग सेवा न्ह्याकगु अस्पतालया व्यवस्थापक प्रजापति जुं धायो दिल । श्वनं हाँ खवप

नगरपालिका वडा नं ९ च्याम्हासिंगय् च्वंगु खवप अस्पताल्य शनिबार सुथसिया ७:०० ताइलय् निसें बहनीथाय् ५:०० ता इलय् तक बहिरङ्ग सेवा न्ह्याक वयो च्वंगु खः । पुस ३ गते निसें धःसा सुथाय् १०:०० ताइलय् निसें बहनी थाय् ४:०० ता इलय् तक बहिरङ्ग सेवा न्ह्याकगु खः ।

अर्थक्वेक इञ्जिनियरिड्ग नेक्वगु राष्ट्रिय सम्मेलनया वेवसाइट पिब्वतः

खवप इञ्जिनियरिड कलेज व खवप कलेज अफ इञ्जिनियरिड डया मंकः कुलतय् २०७८ माघ ३ गते अर्थक्वेक इञ्जिनियरिड या नेक्वगु मुंज्या सम्मेलन जुइगु दः ।

खवप नगरपालिकाया प्रमुख नपां कलेज सञ्चालन समितिया नायो सुनिल प्रजापति जुं उगु सम्मेलनया लागिं वेवसाइट सोमबार पिब्वयो दिल ।

ज्या इवःसं प्रमुख प्रजापति जुं कलेजय् ज्या साड च्वंपुं प्राध्यापक, शिक्षक व कर्मचारीपिसं समाज विकासया लागिं थःथःगु जिम्मेवारी गम्भीरतापूर्वक पूर्वांक ज्या सानिगु विश्वास प्वंकसे खवप नगरपालिकां याडः च्वंगु ज्या देशादेछिया स्थानीय तहं क्वथिइक स्वयो च्वंगु खाँ थुइक नगरपालिकां न्ह्याक च्वंगु कलेजता नं न्हियान्हिथं सकलसिनं स्वयो च्वंगु खाँ काड दिल ।

वयकलं खवप कलेज अफ इञ्जिनियरिडया बवनामि रमन श्रेष्ठ परीक्षाख्य देशभरिया तस्कं तः लाक पास याय फःगुलि लय्ता

प्वंकसे कलेजय् छम्हा हे फेल मजुइक ब्वंकय्गु कुतः याय्मःगु व बवनामिपुं धिं धिं बल्ला याड हज्याय् फय्के मः धायो दिल ।

Third nepal winter School in Artificial Intelligence 2021 उलेज्या

पौष ५

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं खप कलेजय् गवसःगवगु Third nepal winter School in Artificial Intelligence 2021 ज्या इवःसं न्वचु तयो दिसे वयकलं दे विकासया मू लिधंसा धाय्गु उगु देया विज्ञान व प्रविधिया समुन्त विकास जूगु खाँ ब्याकसे विकसित देया विकास व समृद्धिसं अनुसन्धानं बांलागु भूमिका म्हेतगु खाँ काडः दिल ।

कृतिम बौद्धिकताया भिं काथं छ्यलय्मः धाय्गु खाँ बः बियो दिसे वयकलं समाजय् जुयो च्वंगु विभेद मदय्केता कृतिम बौद्धिकता भिंकः छ्यल यंकेता छलफल न्ह्याकय् मः धायो दिल ।

खप नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गुलि याडः च्वंगु ज्या इवःत काडः दिसे नगरपालिकां नगरबासी ब्वनामिपिन्ता डागूलाख तक्या शैक्षिक ऋण व छात्रवृत्तिया ब्यवस्था याडः वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे देया भविष्य न्हूगु पुस्ताया ल्यासे ल्याम्होया लाहातय् दःधायो दिल ।

बौद्धिक समुदायँ एमसीसी सम्भौताया विरोध याय मःगु खाँ कुल दिसे वयकलं विदेशं याइगु धेबाया ग्वाहाली स्वयो भौगु देया सार्वभौमिकता च्वय लाकः स्वयमः धायोदिल ।

खप इञ्जिनियरिडया प्राचार्य सुजन माकं खप

नगरपालिकापाखं न्ह्याक च्वंगु खप ई. कलेज व खप कलेज अफ इञ्जिनियरिड बचाःहाकलं प्रगति काडः दिल ।

काठमाण्डौ विश्व विद्यालयया डीन डा. मनिस पोखरेलं कृतिम बौद्धिकताया हिन्ह्या तालिम बांलाकः पू वानय् मः धायोदिसे कृतिम बौद्धिकता कम्प्युटर इञ्जिनियरिडया लागिं जक मखुसे फुक्क क्षेत्रया लागिं मःगु खाँ ब्याक दिल ।

अथेहे संस्थाया श्रेयासा पौडेल व कलेजया शिक्षक योगेश बज्राचार्य नं थःथःगु बिचः प्वंकः दिल ।

सुज्या सुयगु बुटिक तालिम उलेज्या

पुस ६

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं खप नगरपालिकाया गव सालय थौ पौष ६ गते निसे न्ह्याकिगु प्यलाया आधारभूत सुज्या सुयगु व खुलाया बुटिक तालिमया उलेज्या याडः दिल ।

उगु ज्या इवःसं वयकलं मिसामस्तय्ता थःगु शैक्षिक योग्यता नपां छगु नं छगु लाहातय् ज्या दैगु सीप सय्कः तय्मः धायोदिल । मिसामस्तय्ता थःगु तुतिखय् थः हे दानयँ फय्केता खप नगरपालिकां सुज्या सुयगु व बुटिक तालिम न्ह्याकगु खाँ ब्याकसे प्रमुख प्रजापति जुं तालिमकायो मिसा मस्तय्सं ब्यवसाय हे न्ह्याक धेबा कम्पु याडः आर्थिक रुपं सबल व सक्षम याय्ताध्वाःसा जुइगु विश्वास प्वंकः दिल ।

अः पुक जीवन न्ह्याकय्ता लाहातय् ज्या मदय्कः मगा धायो दिसे सीप सय्कः ब्यवहारे छ्यलयता नं वयकलं आग्रह याडःदिल । वयकलं खप नगरपालिकां कला-संस्कृति म्वाकः तय्गुलि नमूना जु जुं वयो च्वंगु खाँ कुल दिसे खप नगरपालिकां जीवनोपयोगी ज्या त व लाहातय् ज्या दैगु तालिम बियो देया लागिं मः पुं दक्ष जनशक्तित ब्वलांकः च्वंगु खाँ नं काडः दिल ।

ज्या इवःया सभाया नकीं नपां महिला बाल बालिका समाज कल्याण समितिया कजि रोशन मैयाँ सुवालं थजगु लाहातय ज्या दैगु सीपया तालिमं, थजगु सीप व तालिमं मिसातय्ता थः हे ज्या दैगु नपां थःगु हे तुतिखय् दानय् फँगु लॉपु चालिगु खाँ ब्याकसे सय्कागु ज्या ब्यवहारे छ्यलय् मः धायो दिल ।

खप नगरपालिका वडा नं. ८ वडाया दुजः पञ्चलक्ष्मी दुवालं मिसा तय्सं थःगु पेशा ब्यवसाय नपां सामाजिक ज्या इवल्य् नं हज्याड ज्या सानय्मः धायो दिसे शैक्षिक व ब्यवहारिक ज्ञानता नपां नपां यंकय् मः धायो दिल ।

आधारभूतसिलाईया स्यनामि धर्म लक्ष्मी दुवालं थमनं सय्कागु ज्या ब्यवहारे छ्यलय् फःसा सुयाकेँ लाहा फय् म्वालिगु खाँ काडः दिल ।

ज्या इवःसं वडा नं. ३ या वडाध्यक्ष राजकृष्ण गोरा व खप नगरपालिका कार्यपालिकाया दुजः नपां महिला, बालबालिका, समाज कल्याण समितिया दुजः कृष्ण लक्ष्मी दुवालं नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

ब्हयःखुगूगु खप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

वागीश्वरी लसः हना नपां लाँपु क्यनय् ज्या

पुस ६

वागीश्वरी मा.वि. पाखं विज्ञान, ब्यवस्थापन, मानविकी व शिक्षा संकाय् हिंन्यगु तगिं पास यापुं सकल ब्वनामिपिन्ता लसः हना नपां लाँ पु क्यनय्गु ज्या (मार्ग निर्देश) इवः यात ।

ज्या इवःसं खप नगरपालिका वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष नपां वागीश्वरी मा.वि. ब्यवस्थापन समितिया नायो भाजु रविन्द्र ज्याख्व जुं विश्व विद्यालय द्वहँ वानय्ता खापा चाय्कपुं ब्वनामिपिसं समाजे योगदान याय्गु काथं आजु नपां भावि योजनाया ग्वसः ग्वयो हज्याय्गु मति तःसा विषय ल्यय्ता अः पुई धायोदिल ।

धेबा दःपुं ब्वनामिपिसं जक ब्वनय् फँगु नव उदारवादी शिक्षा नीतिया खाँ कुल दिसे नकतिनिजक निर्वाचित जुयो द्यूम्हा चिली देया नवउदारवाद बिरोधी ३५ दाया वामपन्थी नेता ग्रवियल बोटिक थें ब्वनामिपिसं ब्यक्ति परिवार समाज व देयाता भिं जुइगु काथं ज्या याय्गु निपं यायां वहे काथंया स्नातक तगिं ब्वनय्ता संवेदनशील जुयता वयकलं इनाप याडः दिल ।

एमसीसीया बारे विश्व विद्यालय द्वहँ वानिपुं ब्वनामिपिसं ध्वाथुइकः मच्चंसा कन्हे दे गालय् कुताँ वानिगु खाँ ब्याकसे वयकलं नेपः या संविधान स्वयो च्वय लाइगु नेपः या योजना लागु, याय्ता भारतकय् स्वीकृति काय मःगु योजनाय्, ल्वापु जूसा अमेरिकी अदालतं निपं याइगु थजगु शर्तत दःगु एमसीसी सम्भौता नेपः व नेपःमि पिनिगु लागिं भिं मजुइगु खाँ ब्याक दिल ।

खप इञ्जिनियरिड कलेजया प्राचार्य सुजन माकं प्राविधिक शिक्षा मदय्क मज्यू धायोदिसे ब्वनामिपिसं आजु ज्वड अध्ययने हज्याय् फःसा जक माथां वांकः पू वांकय् फँगु खाँ काडः दिल ।

गुणस्तरीय शिक्षा खपया म्हासिइका खः धायो दिसे वयकलं शिक्षाखय् मिसा मस्तय्गु प्रस्तुति व दुतिंगु तस्कं च्वछाय ब्रहः जूगु नपां डालकाय् वहजू धायोदिल ।

पाहाँ बागीश्वरी मा.वि. या कजि ज्ञानसागर प्रजापति जुं भ्वँतय् जःगु योग्यताता ब्यवहारे छयल्य् मफूसा दसिपौ व योग्यता खाली भ्वँ थें जक जुइ धायो दिल ।

न्हयलुवापिनिगु पौरख व स्वाभिमानं गौरवयाय्गु थाय् काथं हज्याड च्वंगु थुगु ब्वनय्कुथि ब्वंपुं ब्वनामिपुं सकलें स्वाभिमान जुयमः धायो दिल ।

ब्वनय्कुथिया प्रधानाध्यापक कृष्ण प्रसाद धन्छाया सभा नायोलय् जूगु उगु ज्या इवःसं वागीश्वरी कलेजया प्राचार्य धनकुमार श्रेष्ठ ब्वनय्कुथिया सहायक प्रधानाध्यापकपुं न्यम्हा कृष्ण प्रसाद कर्माचार्य व उकेश सुवाल, इन्चार्ज पुं ग्याहेन्द्र प्रसाद दाहाल, भानुभक्त हुमागाई, निरु ताल्चाभडेलं नं न्वचु तयो दय्गु खः ।

ज्या इवः सं त्रिभुवन विश्व विद्यालय पाखं बी बी एस खय् नेपाल प्रथम जुयता तः लाम्हा वागीश्वरी कलेजया ब्वनामि ब्विता ग्वाछाता दोसल्ला डय्कः हानेज्या यागु खः सा न्हिन्यगु तगिंया तः लापुं ब्वनामिपिन्ता मतिनाया चिं लः ल्हाडः बिल ।

थाय् थासय् स्थलगत निरीक्षण

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं न्हि ल्या २०७८ पुस ७ गते बुधबार वडा नं. ७ य् च्वंगु खोह दिपय भिंक न्हँ काथं दय्क च्वंगु 'सुधारिएको शवदाह' स्वः भाल ।

अथेहे नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति जु खवप नगरपालिका वडा नं. १ दूधपाटी च्वंगु भाजु पुखु ल्हवनयकानय याड च्वंगु थासय अ: तक गुलि ज्या सिधला धाय्गु खौं न्यनय्ता थ: हे उगु थासय भायो स्वयो, न्यनय् कानय् याड दिल ।

मेयर कप टेक्वान्डो धिंधिं बल्ला

जैसी देवल युथ क्लव पाखं पुस ३ गते निसें ५ गते तक ग्वस: ग्वगु बागमती प्रदेश स्तरीय आमन्त्रित नेकगु मेयर कप टेक्वान्डो कासा या धिं धिं बल्लाखय् खवप नगरपालिका पाखं ब्वति क:पुं २८-३१ तौल पुच: या राजन तामाड ल्यू, ३५-३८ तौल पुच:या जेनिफर दुवाल, ३८-४२ तौल पुच: या अनिस तामाड ल्यू लाकय्ता त: लागु द: सा ४२-४६ कि. तौल पुच: या राजेश कार्की ल्यू या ल्यू लागु ख: ।

त: लापुं कासामिपिन्ता राष्ट्रिय खेलकुद विकास समितिया स्यनामि संगीना बैद्यं पुस ५ गते दशरथ रंगशालाया कभर्ड हल्य दसिपौं नपां मेडल ल: ल्हाड ब्यूगु ख: । भक्तपुर नगर टेक्वाण्डो विकास समितिया नायो बल राम न्हिसुतुं टीम ब्यवस्थापन ख: सा टीम कोच गणेशमान ह्योमिखा व अनिस खयरगोली ख: । उगु कासाय् हिंछगु नगरपालिकां ब्वति क:गु ख: ।

न्हय:खुगूगु स्वप पौ, ब:छि पौ(पाक्षिक) आधारभूत तहया परीक्षा बांलाक न्ह्याकय्ता सपथ ग्रहण

पुस ८

खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति नगरस्तरीय आधारभूत तगिं (५ व ८ तगिं) या परीक्षा बांलाकय्ता विहिवार शिक्षकपिन्ता सपथ ग्रहण याक दिल ।

खवप नगरपालिका दुनयया आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षा २०७८ समितिया नायो प्रेम गोपाल कर्माचार्य नपां समितिया दुज: पिंता पद व गोपनियताया सपथ ग्रहण याकगु ख: ।

ज्या इव:सं सामुहिक परीक्षा समिति, संयुक्त मा.वि., संयुक्त परीक्षा समिति, प्याब्सन, इसान, एन प्याब्सनया प्रतिनिधिपिसं आधारभूत तगिंया परीक्षा गोप्य शान्तिपूर्ण व मर्यादित काथं क्वचाय्केता सपथ ग्रहण याकगु ख: ।

उगु इलय् नगर प्रमुख प्रजापति जुं जाँचं ब्वनामिपुं गुलि सला वा गुलि सय्कला दक ल्यजा याय्गु छगू लिधंसा ख:, थुकिता बांलाक मर्यादित काथं न्ह्याकय् म: धायोदिसे गुणस्तरीय शिक्षाया लागिं गुणस्तरीय जाँचं मन्ह्याकसिं मगा धायो दिल ।

खवप नगरपालिकाया नीति व कार्यक्रम काथं थुगुसी निसें डागु तगिंया ब्वनामिपिनिगु नं नगरस्तरीय वार्षिक परीक्षा न्ह्याकेगु नपां उगु परीक्षा फुक्क ज्या श्वहे समितिं याइगु खौं नं धायो दिल ।

सपथ ग्रहण धुक: च्वंगु नगर शिक्षा समिति व आधारभूत परीक्षा समितिया मंक: बैठकं कोभिड भवल्वयया हुनिं थुगु शैक्षिक वर्ष २०७८ या शैक्षिक क्षति म्ह्वें याय्ता थुगु नगरपालिकापाखं पिक:गु शैक्षिक क्यालेन्डर छुं भाति हिइक: चिकुलाया विदा न्हि ल्या २०७८ माघ १ गते निसें ८ गते तक वियगु खौं नं क्व: छित ।

अन्तर विद्यालय स्तरीय भक्तपुर कप फुटबल

पौष ७

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया मू पाहाँलय् भक्तपुर फुटबल क्लव ११ या ग्वसालय जुइगु नेकगू अन्तर विद्यालय स्तरीय भक्तपुर कप(फुटबल) भतिंगवारा धिंधिं बल्ला कासाया उलेज्या पानसे मता च्याकः खप नगर वडा नं. ७ या महेश्वरी कासा ख्यलय् याडः दिल ।

ज्या इवःसं वयकलं खप नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य व कासाता नपां-नपां हज्याक यंकागु खौं ब्याक दिल । वयकलं खप नगरपालिकाय् जनप्रतिनिधिपुं वय धुडानीं दायँ दायँ पतिकं अन्तरनगर कासाया धिंधिं बल्ला व नगर ब्यागु विद्यालय स्तरीय कासाया धिं धिं बल्ला नगरपालिकां ग्वसः ग्वयो न्ह्याक वयो च्वंगुलि थुगुसी नगर दुनय्या ९२ गू ब्वनय् कुथि मध्ये ७१ गू ब्वनय्कुथिं ब्वति कःगुलि हिं च्यास स्वयो अपः ब्वनामि कासामिपिसं ब्वति कःगु खौं काडः दिल ।

अथेहे वयकलं खप नगरपालिका पाखं न्ह्याक च्वंगु न्ह्यगुंतुं शैक्षिक संस्थां च्वजःगु नतिजा काय्ता तः लागु नपां थुगुसी खप नगरपालिका पाखं न्ह्याक च्वंगु खप कलेज अपफ इञ्जिनियरिङ्या छात्र (मिजं मचा) रमण श्रेष्ठं देशां देछिया ब्वनामिपुं मध्ये दकलय् च्वः जःगु (सर्वोक्ष्ट) नतिजा ह्यता तः लागु नपां वागीश्वरीकलेजया छात्रा (मिसा मचा) बबिता ग्वाछां बी बी एस पाख्य् देशां देछिया मध्ये दक्कलय च्वःजःगु नतिजा ह्यता तः लागु लयता खौं नं काड दिल ।

खप नगरपालिकां कासाया लिधांसा नं देता भीगु देशय् जक मखु अन्तर्राष्ट्रिय ख्यलय् नं म्हासिइका पिब्वयता डागू थी थी कासा स्यनय् ज्या याडः च्वंगुलि थुगुसी जिम्नाष्टिक कासा नं स्यनय्गु

ज्या न्ह्याकगु खौं ब्याकसे वयकलं नगरबासीपिनिगु स्वास्थ्यता बिचः याडः नगरया छगू छगू वडाय् व खप कलेज, खप इञ्जिनियरिङ कलेजे याडः २२ थाय् ब्यायाम शाला तयो वियागु खौं नं ब्याक दिल ।

ज्या इवःसं खप नगरपालिका वडा नं. ७ या वडाध्यक्ष उकेश कवां जुं खप नगरपालिकां कासा च्वजाय्केता याडः च्वंगु ज्या इवः बः चा हाकलं काडः दिसे कासामिपिनिगु भविष्य बांलाकेता सरकारं कासाया विश्व विद्यालय निः स्वानय् मःगु खौंय् बः बियो दिल । वयकलं खपय् कासाया पूर्वाधार हज्याकय्ता सरकारं वास्ता मयागु खायँ कुंखिड दिसे माहेश्वरी कासा ख्यः याता अन्तरराष्ट्रिय क्वति ग्यंगु स्टेडियम दय्के मः धायोदिल ।

भक्तपुर फुटबल क्लव ११ या नायो भाजु राम प्रजापतिया सभानायोलय जुगु ज्या इवःसं क्लवया निः स्वानामि नायो भाजु शिवजी श्रेष्ठ, सिद्धि स्मृति प्रतिष्ठानया नायो भाजु श्याम सुन्दर धौभदेल पिसं ज्या इव बांलाक क्वचाय्मः धाय्गु सुवः बियो दिसे कासा मदय्क मगागु खौं कुलदिल ।

ज्या इवःसं प्रमुख प्रजापति जुं भतिंगवारा कासाया रेफ्री (ल्य ज्यामि) ता भतिंगवरा (बल) लः ल्हाडः कासा न्ह्याकगु खः सा सभाया नायो राम प्रजापतिं प्रमुख सुनिल प्रजापति जू याता मतिनाया चिं लः ल्हाडः ब्यगु खः ।

भक्तपुर फुटबल क्लव ११ व स्पिड्गडेल इङ्गलिश स्कूलया मंकः ग्वसालय व सिद्धि स्मृति प्रतिष्ठानया सह-ग्वसालय् उगु कासाया धिंधिं बल्ला जूगु खः ।

नृत्य वत्सला देगः उलेज्या

खप लायक्या ऐतिहासिक नृत्य वत्सला देगः नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नपां वरिष्ठ राजनीतिज्ञ नारायणमान विजुकुछेँ (का.रोहित) जुं शनिबार छगू समारोहसं उलेज्या याडः दिल । २०७२ सालया तः भवखाचां क्वय थ्यंक थुडः ब्यूगु उगु देगः खप नगरपालिकाया बजेटं दांगु खः ।

उगु समारोहसं नायो भाजु बिजुकुछेँ जुं खप नगरपालिकां पिथांगु नृत्य वत्सला देगः या विषयसं च्वयो तःगु च्वसु मुना साफु 'नृत्य वत्सला मन्दिर पुनःनिर्माण २०७८ चिखी फ्यनय् ज्या याडः दिल ।

ज्या इवःसं नायो भाजु बिजुकुछेँ जुं ल्वहेतं जक दाड तःगु शिखर शैलीया वत्सला देगः दानय्गु ज्या खं खप नगरता भन बांलाकः छाय्पियो (जीवन्त) म्वाकः तःगु खाँ काडः दिसे खप नगरपालिकां याडः च्वंगु सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गु ज्या देया लागिं गौरवया विषय खः धायो दिल ।

नेपःया पुलां पुलांगु प्राचीन व ऐतिहासिक सम्पदात म्वाकः तय्ता ल्हवनय् कानय् व दानय्गु ज्याखय् केन्द्रीय सरकार ख्याचाथेँ स्वयो जक च्वंगु खाँया कुखिडः दिसे नायो भाजु बिजुकुछेँ जुं स्थानीय तहता अधिकारं जायके ब्यूसा स्थानीय जनताया मति (मर्म) काथं ज्या सानय्ता अः पुडुगु खाँ नं काडः दिल ।

न्हेंगु पुस्ताता सम्पदाया महत्वया खाँ काँकां प्रशिक्षित यायां भीगु थःगु हे सीप व प्रविधिया ज्ञान लः ल्हा ल्हां यंकय् मः धायो दिसे वयकलं खप लाय्कुलि च्वंगु लाल वैठकता मल्लकालीन शैलीखय् हे ल्हवनय्कानय् व दानय्गु ज्या हछ्याय् मःगु खाँय् बः बियो दिल ।

नेपः या सम्पदात अध्ययन अनुसन्धाने विदेशी तय्सं मन

क्वसाय्क स्वइगु स्वाभाविक जूगु खाँ काडः दिसे वयकलं नेपः या ब्वनामिपिन्ता हे थानाया सम्पदाया विषय अध्ययन अनुसन्धान याकय्ता घवासाः बियमः धायोदिल ।

नेमकिपाया छ्याञ्जे नपां संघीय सांसद प्रेमसुवालं खपया सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गु ज्या खपया जनतां थःगु मंकः ज्या काथं कायो च्वंगु खाँ कुल दिसे देगः दय्कगु खप नगरपालिका, उपभोक्ता समिति व देगः दानय्गु ज्या खय् भःपुं कालीगढपुं सकलें सुभायया पात्र खः धायोदिल ।

वयकलं खपदेया स्वच्छ, यचुपिचुगु नपां सभ्य (सहर) खप दे काथं हज्याकः यंकय्ता फुक्कसिया मंकः आजु दःगु खाँ तयो दिसे थुगु आजु पू वांकय्ता खप नगरपालिकां शैक्षिक संस्थात न्ह्याकः सांस्कृतिक सम्पदातय्गु माया यायां नपां गौरव याडुपुं न्हेंगुपुस्ता ब्वलांक वयो च्वंगु खाँ काडः दिल ।

सम्पदा ल्यंकः म्वाक तय्गु भौतिक ब्याख्या नपांया अभिलेख दय्क दयकं च्वं च्वं हज्याय् मःगुलि बः बियो दिसे नेमकिपां स्वनिगःया भूकम्प पीडित जनताता ब्यू ब्यू वयो च्वंगु अनुदान बियो तुं च्वनय्मःगु माग त तं वयो च्वडागु खाँ नं सांसद सुवाल जुं धायो दिल ।

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं खप नगरपालिकां काथं मछिगु इलय् नं स्थानीय जनताया ग्वाहालीखय् उपभोक्ता समितिपाखं वत्सला देगः दाडागु खाँ ब्याक दिल ।

वत्सला देगः दानय्ता खप नगरपालिकां १ करोड २८ लाख व खुइनेद्व तका दां लगत इस्टिमेट पारित यागु व उपभोक्ता समिति पाखं आवधिक योजनाय् दुथ्याकः ज्या सां बलय् ७७ लाख व हिं स्वदा तका दामं देगः दानय्गु ज्या क्व चःगु नगरप्रमुख

न्हयः खुगुगु खप पौ, बः छि पौ (पाक्षिक)

प्रजापति जुं खौ ब्याक दिल ।

खप नगरपालिकां पर्यटकपिके कःगु धेबा अपलं सम्पदा ल्यंकः तयगुलि शिक्षा, स्वास्थ्य थजगु विषयल्य खर्च यायां वयो च्वंगु खौ ब्याकसे वयकलं विदेशी तयके लाहा फायो गैरसरकारी संस्था (एन जि ओ) व अन्तरराष्ट्रिय गैरसरकारी संघ संस्था (आइ एन जि ओ) तयके ग्वाहाली मकः सिं स्थानीय जनताया ग्वाहाली हे सम्पदात ल्हवनय कानय व दानयगु ज्या याय फः धायगु खप नगरपालिकां पुष्टि यायां वःगु खौ ब्याक दिल ।

वागमती प्रदेश सभाया दुजः सुरेन्द्र राज गोसाईं जुं सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तयगुलि खप नगरपालिकां पुलांगु इतिहासया पुनः जागरण (लिपुङ्कः) क्यङः पुनर्लेखन यायगु च्वाय् बहुगु ज्या साङः च्वंगु खौ ब्याक दिल ।

सम्पदा ल्हवनय-कानय व दानयगु विषयया साफुखय सम्पदा ल्हवनय कानयगु ज्याखय भ्रःपुं ज्यामि (श्रमिक) या नुगः खौ व महत्व(मूल्य) नं च्वयमःगुलि बः बियो दिसे सांसद गोसाईं जुं ल्हवनय कानय व दानयगु ज्याखय दुथ्यापुं सकल जनशक्ति सुभाय्या पात्र खः धायो दिल ।

ज्या इवःखय खप नगरपालिकाया उप-प्रमुख रजनी जोशी जुं खप नगरपालिकां यागु सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तयगु ज्याखं भीगु सभ्यता नपां :ल्यंकः तय फःगु खौ काङः दिसे खप नगरपालिकां थानायां भौतिक सम्पदात अध्ययन व अनुसन्धान व अन्वेषण यायां भीगु थःगु मौलिक शैली, विधि व प्रविधि नपां ल्यंकः म्वाक तयगु नीति ह्छ्याङागु खौ काङ दिल ।

संस्कृतिविद तेजेश्वर बाबु ग्वंगः जुं सम्पदा ल्यंकः म्वाकः

तयगु ज्याखय खपया कालीगढया च्वजःगु उत्कृष्ट सीप हानय बहुगु खौ वत्सला देगःया सूक्ष्म रुपं अध्ययन यायमःगु खौ काङः दिल ।

पुनरावेदन अदालतया सेवा निवृत न्यायाधिश गौरी बहादुर कार्की जुं २०७२ सालया तः भवखाचां क्वथ्यंकः थुङःब्यूगु नृत्य वत्साला देगः दानयगु ज्याखं नेपः यायगु न्हार्युं तयो ब्यूगुलि न्हयकं इयो दरवारता मल्लकालीन शैली खं हे दानयता नगरपालिका हज्यायमः धायोदिल ।

इतिहासविद प्रा.डा. पुरुषोत्तम लोचन श्रेष्ठ जुं पुखां द्यक तकगु सम्पति ल्यंकः म्वाकः तयता भीगु थःगु पहः सीप ल्यंकः ज्याखय छ्यलय फःगु लयताया खौ खः धायोदिसे वत्सालाया विषय दुथ्याकः च्वयो तःगु साफू पिथांगू साफू अध्ययन अनुसन्धान याइपुं ब्वनामिपुं नपां अनुसन्धातापिन्ता घ्वासा विङ्गु, ग्वाहाली याइगु विश्वास प्वंकः दिल ।

ज्या इवःसं दरवार स्मारक संरक्षण व हेरचाह अड्डा खपया प्रमुख अरुणा नकःमि जुं उपभोक्ता मोडेल कचवं मरुगु (विवाद रहित), व बांलाक तयगुलि खप नगरपालिकां च्वाय् बहुजु धायोदिल ।

ज्या इवःसं भक्तपुर लय पौ या सम्पादक लक्ष्मण राज जोशीजुं साफूया समीक्षा याङ दिलसा नृत्य वत्सला मन्दिर उपभोक्ता समितिया नायो राम हरि गोरं देगः दाङागुया प्रतिवेदन पिब्वयो दिल । ज्या इवःसं खप नगरपालिका वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याखं नं न्वचु तयो द्यूगु खः । ज्या इवःसं खपया सांस्कृतिक प्याखंत माक प्याखं व फाकंदली प्याखं नं क्यंगु खः ।

राष्ट्रिय योजना आयोगं समाजवाद उन्मुख राज्य व्यवस्था काथंया योजनात दय्के मः ।

पुस ९

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जु नपां राष्ट्रिय योजना आयोगया दुजः माननीय डा. रामकुमार फुयाल जुं शुक्रबार नपालागु ज्याइवःसं खप नगरपालिकापाखं न्हयाकगु समपूरक व विशेष योजनात निरीक्षणया लागिं खपय भ्रःम्हा डा. फुयाल जु याता नगर प्रमुख प्रजापति जुं नगरपालिकाय लसकुस याङः दिसे खप नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य विकास निर्माणया ज्याखय याङः च्वंगु ज्याया खौ ब्याक दिल ।

उगु इलय प्रमुख प्रजापति जुं राष्ट्रिय योजना आयोगं समाजवाद उन्मुख राज्य व्यवस्था काथंया योजनात दय्के मःगु खौ ब्याकसे आयोगया योजनात ज्याखय छ्यलय मफूसा आयोग छु यायता ? दक न्हयसः दाँ वैगु खौ काङः दिल ।

व्हयःखुगूगु खप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

वयकलं अः सरकार सरकार थें मच्चं, व्यवस्थापिका व्यवस्थापिकाथें मच्चं राष्ट्रिय योजना आयोग आयोग थें मच्चं धायोदिसे उकिता भिकः यंक मःगु सल्लाह बियो दिल ।

देया मूकं बजेटया बछी बजेट स्थानीय तहता बिय मःगु खौ ब्याकसे प्रमुख प्रजापति जुं स्थानीय तहतयगु मदयक मगागु योजनाता हदाय तयो ब्वथलः, बजेट छखय लिडकयता बः बियो दिल । वयकलं सशर्तया नामय योजना छनोट केन्द्र व प्रदेश ल्यडगु संघीयताया भावनाया अखः खः धायोदिल ।

देया राष्ट्रिय स्तरया योजनात स्थानीय तहपाखं न्ह्याकयता आयोगं विशेष पला छिय मःगु धायोदिसे वयकलं खप नगरपालिकां शिक्षाता राज्ययाय्हे दायित्वखय ल्यडगु मतिं शिशु स्याहार केन्द्र निसें विश्वविद्यालय तहतकया शिक्षा दांकः भिक बांलाक ब्यू ब्यू वयो च्वंगु खौ नं ब्याक दिल ।

नपालायगु इवलय् राष्ट्रिय योजना आयोगया दुजः रामकुमार फुयालं स्थानीय तहता बल्लाक अधिकारं जायक यंकेंगु

काथं हे योजना ल्ययगुलि बः ब्यू ब्यू वयो च्वडागु खौ ब्याकसे मेमेगु स्थानीय तह त स्वयो खप नगरपालिकाया लागिं विशेष व समपूरक अनुदानया लागिं योजना व ज्याइवः ल्ययगुलि ध्यानाकर्षण यायता हे थाना थयंक स्वः वयागु खौ काडः दिल ।

वयकलं विद्यालय भवन, खुसी बांलाकयगु, व कलेज भवन नपांया छयौलय् (शीर्षकय्) आयोगं नेगू विषय योजना न्ह्याकयता बजेट छखय लिडकय फौगु खौ ब्याक दिल ।

संघ, प्रदेश व स्थानीय सरकार थः हे स्वायत्त संस्था जूगुलि वयकलं स्वंगंतुं सरकारया दशवी मंकः कुतः नपां मंकः भूमिका जुयमः धायोदिल ।

नपालायधुंकः वयकता खप नगरपालिकाया उप-प्रमुख रजनी जोशी जुं खप नगरपालिकापाखं न्ह्याक च्वंगु खप कलेज, प्रस्तावित अरनिको सभाभवन लागा, दयक च्वंगु खप अस्पताल, खप इञ्जिनियरिड कलेज, बाराही तौ व बाराही खुसी सुधार याड च्वंगु थासय् ब्वड यंकः क्यड दिल ।

वाँ, मचा छँ व (स्तन) दुरुष्वया क्यान्सरया शिविर

पुस १०

खप नगरपालिका वडा नं. १ या ग्वसालय निः शुल्क वाँ, मचा छँ व दुरुष्वया क्यान्सर ल्वयया परीक्षण शिविर जुल ।

उगु ज्या इवःसं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं स्वास्थ्य नागरिक, स्वस्थ समाज व स्वस्थ जीवन दः पिसं जक समाज व दे ता हछ्याय् फौ धायोदिसे जीवनया दकलय् तहांगु धन स्वास्थ्य खः धायोदिसे नगरप्रमुख प्रजापति जुं स्वास्थ्य लागाता हदाय तयो खप अस्पताल दयकगु खौ ब्याकसे प्रमुख प्रजापति जुं उगु अस्पतालय् पुस ३ गते निसें शनिबार खुनुं नं स्वास्थ्य उपचार सेवा चायकगु खौ ब्याक दिल ।

पुनिगु व मपुनिगु ल्वयय्या बारे जनताता ध्वाथुइके बियता खप नगरपालिकां थी थी ल्वयया बारे जनता ग्वाकयगु ज्या इवः नपां शिविरत याडः वयो च्वंगु खौ नं वयकलं काडः दिल ।

खप नगरपालिका वडा नं. १ या वडाध्यक्ष श्याम कृष्ण खत्री जुं वडा कार्यालयं वडा बासीपिन्ता ल्वचं मपुक चवनय् फय्केता इलय् -ब्यलय् शिविर व जनचेतनामूलक ज्याइवतः यायां वयो च्वंगु खौ काड दिल । सिर्जना नगरे आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र न्ह्याक वयो च्वंगु खौ कुल दिसे वयकलं खपया

रानी पुखुया ज्या क्वचाइथें च्वंगु खौ नं ब्याक दिल ।

ज्या इवः सं नेमकिपा वडा नं १ या पार्टी इन्चार्ज लक्ष्मी नारायण राजलवटं मचाछँया ल्वचं मिसातयसं कष्ट नयो च्वंगु इलय् वडां ग्वसः ग्वगु शिविरं वडावासीपिन्ता भिं जुडगु विश्वास प्वंकः दिल ।

उगु ज्या इवः सं भक्तपुर क्यान्सर अस्पतालया डा. यत्ना खतिवडा, वडाया दुजःपुं नेम्हा गंगा बमनु व सुर्य प्रसाद श्रेष्ठ जु पिसं नं थः थः गु विचः प्वंकः द्यगु खः ।

एम सी सी व समसामयिक विषय प्रवचन

पुस १२

नेपाल कर्मचारी समाजया ग्वसालय देशघाती एमसीसी सम्झौता पाखं जुइगु लिपाथ्यकया बॉमलागु लिच्चः व थौ कन्हैया समसामयिक विषय सं प्रवचन व कर्मचारीपुं मुंक्क्यगु ज्या सोमबार जुल ।

ज्या इवःसं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं राष्ट्रसेवक कर्मचारीत सचेत नागरिक नं जुइगुलिं देया अस्तित्व व सार्वभौमिकता नपां स्वाडः च्वंगु सन्धी सम्झौताया विषयसं खाँ थुइक च्वनय्मःगु नपां देशघाती सम्झौताया विरुद्धय थः थः गु थासं फयां फक्व सक्रिय जुय मः धायोदिल ।

नेपः व अमेरिका देया दश्वी जुइगु सम्झौताख्य स्वंगू

दे भारतया सहमति कायमालिगु प्रावधान तःगु नेपःया सम्प्रभूसत्ताया विरोध्य जूगु व देशघाती खः धाय्गु खाँ वयकलं ध्वाथुइकः काडः दिल ।

इन्डो-प्यासिफिक स्ट्राटेजीक (हिन्द प्रशान्त क्षेत्रीय रणनीति) पाखं एमसीसी सम्झौता जुइगुलिं नेपः या असंलग्न परराष्ट्रनीतिया अखः जुइगु नपां एमसीसी छ्वयो हःपुं कर्मचारीपिनि पाखं जुइगु छुं काथंया अपराधता नेपःया कानुनं कार्वाही याय् मफैगु प्रावधान दःगुलिं थुगु सम्झौता नेपःया कानुन स्वयो च्वयला धाय्गु सन्देश वानिगुलिं थव सम्झौता देशघाती व देया संविधानया अखः खः धाय्गु खाँ वयकलं स्पष्ट याड दिल ।

नगरपालिकाया उप-प्रमुख रजनी जोशी जुं एमसीसी पारित जूसा नेपः या अस्तित्व हे मदैगु खतरा काड दिसे विदेशीया छुं भाति धेबा ख्य देया सार्वभौमिकता मियगु तः हांगु गल्ती जुइगु खाँ काड दिल ।

नेपाल कर्मचारी समाजया नायो गौतम प्रसाद लासिवा जुं अमेरिकी गठबन्धन नपां स्वापु दःगु एमसीसी सम्झौता खारेज याय्ता न्यायप्रेमी व देशभक्त जनतात दे पाख्य लियमः धायोदिल ।

ज्या इवःसं कर्मचारी एशोसियसन खपया सह-सचिव विकास प्रजापति, खप नगरपालिका श्यानितेशन उपशाखाया प्रमुख दिलिप कुमार सुवाल, पिसं नं एमसीसी सम्झौताया विरोध मयासैं-मगा धायोदिल ।

पुर्खा दयकगु सम्पति भीगु कला व संस्कृति
खप नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाया कार्यालय
ब्यासी-२, खप

लक्ष्मी नरसिंह देगः दानयगु ज्याख्य ग्वाहालीया निंति

खप नगरपालिकां २०७२ सालया तः भवखाचां स्यंक, थुड ब्यगु थी थी सम्पदात मध्ये अपलं सम्पदात ल्हवनयकानय व दानय सिधःगु जुल नपां नेगू प्यंगू सम्पदात अः ल्हवनय-कानय व दानयगु ज्या जुयो च्वंगुलिं खप नगरपालिका वडा नं. ४ गः हितिच्वंगु 'ऐतिहासिक लक्ष्मी नरसिंह देगः दानिगुलि थःगु थाय्या श्रम सीप व प्रविधित छ्यलः दानयगु ज्या जुयो च्वंगु खाँ ब्याकसे उगु पूण्य ज्याख्य आर्थिक व भौतिक ग्वाहाली याय्गु इच्छा दःपुं दातापुं, संघ, संस्था, दाफा, भजन गुथिया हानय बहपुं सकलसिनं 'लक्ष्मी नरसिंह मन्दिर पुनः निर्माण उपभोक्ता समिति' या नामय् सेन्ट्रल फाइनान्स च्याम्हासिंह शाखाया खाता नं. ००५००५०००२७५८००००००१ सं धेबा मुडु दियता नपां (नगद व जिन्सी) धेबा व दाज्या ज्वलं ग्वाहाली याय्गु मति दःपुं दातापिसं क्वय च्वयो तःपुं मनूतय्ता स्वापु तयो दिसैं ।

स्वापु तयपुं मनूतः

- १) ४ वडाया वडाध्यक्ष कुमार चवाल - ९८५११५९८३५
- २) खप नगरपालिकाया लेखा अधिकृत रामसुन्दर सुजखु - ९८४९३५८४५०
- ३) उ.स. या नायो भाजु -शिवराम किजु - लक्ष्मी नरसिंह मन्दिर पुनःनिर्माण - ९८५११६८३८६

ख्वप नगरपालिकाया न्हयः नेकगू निःस्वाना दिं या ज्या इवः
२०७८ पुस २ गते)

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख खोंहे (सुधारिएको शवदाह) निरीक्षणय्
२०७८ पुस ७ गते)

नृत्य वन्यता क्षेत्र: उलेज्या स्वः कःपुं स्वकुशुपुं